

รายงานการประชุมโลกด้านการคุมประพฤติ ครั้งที่ ๔
หัวข้อหลัก การสร้างความมั่นใจของสังคมต่อการจัดการผู้กระทำผิดในชุมชน

ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ กันยายน ๒๕๖๒
ณ เมืองซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	(๑)
บทที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของการประชุมโลกด้านการคุมประพฤติ ครั้งที่ ๔	๑
ข้อมูลภาพรวมของการประชุม	๑
ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดของรัฐนิวเซาท์เวลส์	๒
การกล่าวต้อนรับ	๕
บทที่ ๒ สรุปผลการประชุม	๖
วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒	
การบรรยายหัวข้อหลัก เรื่อง วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของงานคุมประพฤติ	๖
: ความน่าเชื่อถือ ความชัดเจน และความเชื่อมโยง	
การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การใช้ชีวิตอย่างคนทั่วไป	๘
: ความเป็นไปได้ของการคุมประพฤติโดยมุ่งเน้นการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ	
การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การแก้ไขข้อมูลสถิติการให้โอกาส	๙
ด้วยการคุมประพฤติของรัฐฮาวาย	
การบรรยายหัวข้อหลัก เรื่อง ปริมาณการคุมประพฤติที่เหมาะสม	๑๑
: ทบทวนโครงสร้างมาตรการคุมประพฤติ	
การบรรยายหัวข้อหลัก เรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักฐานเชิงประจักษ์	๑๒
การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวของประเทศไต้หวัน	๑๔
ในอดีตที่ผ่านมาและแนวทางการใช้ในอนาคต	
การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานคุมประพฤติในประเทศไทย	๑๙
ด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว	
การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัยในประเทศออสเตรเลีย	๒๓
: การสร้างความเปลี่ยนแปลงและการประเมินผลการใช้	
วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๒	
การบรรยายหัวข้อหลัก เรื่อง การรักษาความสมดุลระหว่างการคุมประพฤติ ความคิดเห็นของประชาชน	๒๕
และการเมือง	
การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การปฏิรูปมาตรการการพักการลงโทษของประเทศออสเตรเลีย	๒๗
การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การดำเนินการออกกฎหมายใหม่การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน	๒๘
ของรัฐ New South Wales	
การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การนำเสนอการทำงานบริการสังคมอย่างยุติธรรมเหมาะสม	๓๐
ของประเทศโรมาเนีย	
การบรรยายหัวข้อหลัก เรื่อง การสร้างความเชื่อมั่นของสังคมต่อการจัดการผู้กระทำผิดในชุมชน	๓๑
วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๒	
รายงานการศึกษาคุณงาน ณ City Community Corrections Office	๓๓
ภาคผนวก	
กำหนดการประชุม	๓๖
คิวอาร์โค้ดและลิงค์ สำหรับดาวน์โหลดเอกสารประกอบการประชุม	๔๐

บทสรุปผู้บริหาร

การประชุมโลกด้านการคุมประพฤติ ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ กันยายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมโซฟิเทล ซิดนีย์ เวนท์เวิร์ท นครซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย จัดขึ้นโดย Corrective Services New South Wales ซึ่งเป็นหน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ประจำรัฐนิวเซาท์เวลส์ โดยแนวคิดหลักของการประชุมในครั้งนี้ คือ “การสร้างเชื่อมั่นของสังคมต่อการจัดการผู้กระทำผิดในชุมชน (Building Public Confidence in Community Offender Management)” โดยผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ นักวิจัย และผู้ปฏิบัติงานด้านการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด จาก ๒๕ ประเทศ อาทิเช่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และไต้หวัน ร่วมนำเสนอผลงานวิชาการและแลกเปลี่ยนแนวคิด ความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และการสร้างเชื่อมั่นของสังคมต่อการจัดการผู้กระทำผิดในชุมชน โดยสรุปสาระสำคัญดังนี้

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดของรัฐนิวเซาท์เวลส์

หน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ประจำรัฐนิวเซาท์เวลส์ (Corrective Services New South Wales) เป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงชุมชนและยุติธรรม (Department of Communities and Justice) มีพันธกิจในการลดการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิด และช่วยสร้างความปลอดภัยให้แก่สังคม โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้ ๑) รักษาความปลอดภัยและดูแลผู้กระทำผิดในเรือนจำ ๒) ดำเนินการควบคุมและสอดส่องผู้กระทำผิดที่ถูกปล่อยตัวกลับสู่สังคม ๓) ดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทั้งที่ถูกควบคุมตัวในเรือนจำและถูกปล่อยตัวสู่สังคม ปัจจุบัน ดูแลบริหารจัดการผู้กระทำผิดในเรือนจำ ๓๗ แห่ง และมี จำนวนนักโทษกว่า ๑๓,๕๐๐ ราย) ทั้งนี้ นักโทษในเรือนจำ จะได้รับโปรแกรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรม การศึกษา การฝึกอบรม การให้คำปรึกษา และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และช่วยในการปรับตัวสู่สังคมเมื่อพ้นโทษ และมีสำนักงานดูแลผู้กระทำผิดในชุมชน จำนวน ๖๐ สำนักงานฯ กระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ของรัฐ รับผิดชอบดูแลผู้กระทำผิดในชุมชน จำนวนมากกว่า ๓๐,๐๐๐ ราย

สำนักงานดูแลผู้กระทำผิดในชุมชน มีหน้าที่สอดส่องผู้กระทำผิดที่ถูกศาลกำหนดมาตรการทางเลือกแทนการจำคุก และผู้กระทำผิดที่พ้นโทษออกจากเรือนจำ พร้อมทั้งจัดโปรแกรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรม การศึกษา การฝึกอบรม การให้คำปรึกษา และกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้ผู้กระทำผิดปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและหยุดการกระทำผิดซ้ำ อีกทั้งยังมีหน้าที่สำคัญในการทำความเข้าใจเสนอต่อศาล และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการปล่อยตัวผู้กระทำผิดจากเรือนจำ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการกำหนดมาตรการลงโทษ และปล่อยตัวออกจากเรือนจำ สำหรับกระบวนการสอดส่องผู้กระทำผิด เจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน จะปฏิบัติงานตามคู่มือแนวทางการสอดส่อง (Practice Guide for Intervention) เริ่มต้นขึ้นตั้งแต่การสัมภาษณ์ผู้กระทำผิดโดยใช้เทคนิคการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม (Cognitive Behavior) การสัมภาษณ์เพื่อสร้างแรงจูงใจ (Motivational Interview) และโมเดลพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม Prosocial Model เพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงในการกระทำผิด หลังจากนั้นจะวางแผนการควบคุมและสอดส่องตามหลักการความเสี่ยง ความจำเป็นของผู้กระทำผิด และความเหมาะสมของโปรแกรม (Risk Needs and Responsivity) เพื่อกำหนดโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดแต่ละราย เช่น โปรแกรม EQUIPS (Explore, Question, Understand, Investigate, Practice and Succeed) ใช้สำหรับผู้กระทำผิดฐานความผิดทั่วไป ผู้กระทำผิดที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ผู้กระทำผิดที่ติดสารเสพติด และผู้กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงภายในครอบครัว ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน ต้องทำงานบูรณาการกับผู้ที่มีความสำคัญในชีวิตผู้กระทำผิด (Significant People) ดำรวจ และเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยควบคุม ติดตาม และรายงานพฤติกรรมปฏิบัติตามเงื่อนไขของผู้กระทำผิด

สรุปประเด็นการบรรยายจากวิทยากรหลัก (Keynote Speaker)

การบรรยาย เรื่อง วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของงานคุมประพฤติ : ความน่าเชื่อถือ ความชัดเจน และความเชื่อมโยง (Purposeful Probation: Credibility, Clarity and Coherence) ศาสตราจารย์ Fergus McNeill อธิบายว่าเจตนารมณ์ของการคุมประพฤติ คือ การพยายามแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ดังนั้น มาตรการคุมประพฤติ ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ ๑. การลงโทษ (Punish) ที่กำหนดโดยศาลอย่างถูกต้องและยุติธรรมเท่านั้น (และการลงโทษที่พวกเขาสมควรได้รับ) ๒. การแก้ไข (Repair) และ ๓. ฟื้นฟูสมรรถภาพ (Rehabilitate) ผู้กระทำผิดให้มีสภาพร่างกายและสภาพจิตใจปกติ สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสีย และสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ ๔. การกำหนดเงื่อนไข (Restrict) เท่าที่จำเป็นแก่ผู้กระทำผิด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่จะกระทำผิด โอกาสในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสีย และความปลอดภัยของสังคม และได้แนะนำให้สร้างความรู้ความเข้าใจกระบวนการคุมประพฤติและรายงานผลความสำเร็จแก่ภาคประชาชนแบบเชิงรุก เพื่อสร้างความเชื่อมั่น

การบรรยาย เรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักฐานเชิงประจักษ์ (Implementing Evidence-based Practice) ศาสตราจารย์ Faye Taxman ได้ให้ข้อสังเกต ปัญหาอุปสรรคหนึ่งในการพัฒนาการปฏิบัติงานคุมประพฤติ คือ การนำข้อค้นพบ แนวคิดทฤษฎี หลักวิชาการ ไปสู่การปฏิบัติงาน และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาดังกล่าว ดังนี้ ๑) ผู้บริหารต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักฐานเชิงประจักษ์ และกำหนดนโยบายและระบบการทำงานมุ่งเน้นการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด แก้ไขกฎระเบียบ ขั้นตอนการทำงานที่สนับสนุนการนำหลักฐานเชิงประจักษ์มาใช้ ๒) สร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ สนับสนุนงานวิจัย ให้ความสำคัญกับผลงานและคุณภาพการปฏิบัติงาน ๓) ฝึกอบรมพัฒนาเจ้าหน้าที่อยู่เสมอ และ ๔) การสร้างระบบการทำงานแบบเป็นทีม

การบรรยาย เรื่อง การรักษาความสมดุลระหว่างการคุมประพฤติ ความคิดเห็นของประชาชน และการเมือง (Balancing Probation, Public Opinion and Politics) วิทยากร Michael Spurr เล่าถึงประสบการณ์ความท้าทายที่เขาเผชิญกับการดำเนินการปฏิรูปงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดครั้งใหญ่ของรัฐบาลอังกฤษ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ซึ่งผลการปฏิรูปไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง จำนวนผู้กระทำผิดฐานการกระทำผิดร้ายแรงซึ่งอยู่ในระหว่างการพักการลงโทษมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น Michael Spurr ได้ให้ข้อสังเกตในสร้างความเชื่อมั่นของสังคมต่อการดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ดังนี้ ๑. บริหารจัดการกับความคาดหวัง (Manage Expectation) หลักการแห่งความเป็นจริง และพยายามรักษาความสมดุลระหว่างความหวังและผลการปฏิบัติงาน ๒. สร้างและรักษาทัศนคติที่ต่องานการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดกับภาคประชาชนและนักการเมือง (Maintain Perspective) ๓. พิสูจน์ให้รัฐและภาคประชาชนเห็นว่างบประมาณที่ใช้ไปกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดมีความคุ้มค่า (Money Matter)

การบรรยาย เรื่อง การสร้างความเชื่อมั่นของสังคมต่อการจัดการผู้กระทำผิดในชุมชน (Building Public Confidence in Community Corrections) ศาสตราจารย์ Don Weatherburn ได้ให้ข้อสังเกตว่า เมื่อประชาชนส่วนใหญ่นึกถึงงานคุมประพฤติ จะนึกถึงการกระทำความผิดซ้ำที่ร้ายแรงของผู้ถูกคุมความประพฤติ ซึ่งเป็นกรณีที่เกิดขึ้นน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนปริมาณที่ผู้กระทำผิดที่สามารถกลับตัวเป็นพลเมืองดีของสังคมได้ และได้ให้ข้อเสนอแนะว่าหน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดชุมชน ควรทบทวนกลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์ โดยเสนอให้เปิดเผยข้อมูลผลการปฏิบัติงานฯ เช่น มีผู้กระทำผิดจำนวนเท่าใดที่ผ่านการคุมประพฤติด้วยดี มีผู้กระทำผิดจำนวนเท่าใดที่จำคุกเงื่อนไข มีผู้กระทำผิดจำนวนเท่าใดที่ไม่กลับมากระทำผิดซ้ำภายหลังการพ้นคุมความประพฤติ และมาตรการบทลงโทษที่ใช้กรณีจำคุกเงื่อนไข รวมถึงรายงานประสิทธิผลของโปรแกรม/กิจกรรม สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำผิดได้อย่างไร ซึ่งการนำเสนอข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้ภาคประชาชนเห็นผลกระทบของงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดต่อสังคมได้อย่างชัดเจน

ทั้งนี้ ในการประชุมฯ นางยศวินต์ บริบูรณ์ธนา ผู้อำนวยการกองพัฒนาการคุมประพฤติ และ นายพีรพัฒน์ ญัฐวัตรจินดา หัวหน้ากลุ่มนวัตกรรมและต่างประเทศ ได้นำเสนอผลงานวิชาการ เรื่อง “การเพิ่มประสิทธิภาพงานคุมประพฤติในประเทศไทยด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว” ซึ่งรายละเอียดจะได้กล่าวต่อไป

บทที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. ข้อมูลภาพรวมของการประชุม

การประชุมโลกด้านการคุมประพฤติ ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ กันยายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมโซฟิเทล ซิดนีย์ เวนท์เวิร์ท นครซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์เครือรัฐออสเตรเลียจัดขึ้นโดย Corrective Services New South Wales ซึ่งเป็นหน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ประจำรัฐนิวเซาท์เวลส์ โดยแนวคิดหลักของการประชุมในครั้งนี้ คือ “การสร้างเชื่อมั่นของสังคมต่อการจัดการผู้กระทำผิดในชุมชน (Building Public Confidence in Community Offender Management)” โดยผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ นักวิจัย และผู้ปฏิบัติงานด้านการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด จาก ๒๕ ประเทศ อาทิเช่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และไต้หวัน ร่วมนำเสนอผลงานวิชาการและแลกเปลี่ยนแนวคิด ความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และการสร้างเชื่อมั่นของสังคมต่อการจัดการผู้กระทำผิดในชุมชน ทั้งนี้ กรมคุมประพฤติได้ส่งคณะผู้แทนเข้าร่วมการประชุมโลกด้านการคุมประพฤติ ครั้งที่ ๔ จำนวน ๓ ราย ประกอบด้วย

๑. นางยศวินต์	บริบูรณ์ธนา	ผู้อำนวยการกองพัฒนาการคุมประพฤติ
๒. นายพีริพันธ์	ณัฐวัตรจินดา	หัวหน้ากลุ่มนวัตกรรมและต่างประเทศ
๓. นายธนกฤต	วิสิทธิ์	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

ในการประชุมฯ นางยศวินต์ บริบูรณ์ธนา ผู้อำนวยการกองพัฒนาการคุมประพฤติ นายพีริพันธ์ ณัฐวัตรจินดา หัวหน้ากลุ่มนวัตกรรมและต่างประเทศ ได้นำเสนอผลงานวิชาการ เรื่อง “การเพิ่มประสิทธิภาพงานคุมประพฤติในประเทศไทยด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว” (Enhancing Efficiency of Probation Services in Thailand via Applying Electronic Monitoring) ซึ่งรายละเอียดจะได้กล่าวต่อไปในบทที่ ๒ และคณะผู้แทนกรมคุมประพฤติ ได้ร่วมชมนิทรรศการวิชาการ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักวิชาการ นักวิจัย และผู้ปฏิบัติงานด้านการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดจากประเทศต่างๆ สำหรับการเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ ถือเป็น การแลกเปลี่ยนความรู้ในการดำเนินงานคุมประพฤติของไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลตามนโยบาย อธิบดีกรมคุมประพฤติ เพื่อนำองค์ความรู้มาต่อยอดและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานคุมประพฤติของไทยต่อไป

๒. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดของรัฐนิวเซาท์เวลส์

หน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ประจำรัฐนิวเซาท์เวลส์ (Corrective Services New South Wales) เป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงชุมชนและยุติธรรม (Department of Communities and Justice) มีพันธกิจในการลดการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิด และช่วยสร้างความปลอดภัยให้แก่สังคม โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบหลักดังต่อไปนี้

๑ รักษาความปลอดภัย และดูแลผู้กระทำผิดในเรือนจำ

๒ ดำเนินการควบคุมและสอดส่อง (Supervise) ผู้กระทำผิดที่ถูกปล่อยตัวกลับสู่สังคม

๓ ดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทั้งที่ถูกควบคุมตัวในเรือนจำและถูกปล่อยตัวสู่สังคม

ปัจจุบัน หน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ประจำรัฐนิวเซาท์เวลส์ ดูแลผู้กระทำผิดในเรือนจำจำนวนกว่า ๑๓,๕๐๐ ราย (เป็นผู้หญิงร้อยละ ๘ และชนเผ่าพื้นเมืองอะบอริจินิสและทอเรส สเตรท ไอร์แลนด์ เดอร์ส ร้อยละ ๒๕) ในเรือนจำ ๓๙ แห่ง ผู้กระทำผิดในเรือนจำ จะได้รับโปรแกรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรม การศึกษา การฝึกอบรม การให้คำปรึกษา และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และช่วยในการปรับตัวสู่สังคม เมื่อพ้นโทษ และมีสำนักงานดูแลผู้กระทำผิดในชุมชน จำนวน ๖๐ สำนักงานฯ กระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ของรัฐ รับผิดชอบดูแลผู้กระทำผิดในชุมชน จำนวนมากกว่า ๓๐,๐๐๐ ราย (เป็นผู้หญิงร้อยละ ๑๖ และชนเผ่าพื้นเมืองอะบอริจินิสและทอเรส สเตรท ไอร์แลนด์ เดอร์ส ร้อยละ ๒๕)

สำนักงานดูแลผู้กระทำผิดในชุมชน มีหน้าที่สอดส่องผู้กระทำผิดที่ถูกศาลกำหนดมาตรการทางเลือกแทนการจำคุก และผู้กระทำผิดที่พ้นโทษออกจากเรือนจำ พร้อมทั้งจัดโปรแกรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรม การศึกษา การฝึกอบรม การให้คำปรึกษา และกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้ผู้กระทำผิดปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและหยุดการกระทำผิดซ้ำ อีกทั้งยังมีหน้าที่สำคัญในการทำความเข้าใจความเห็นต่อศาล และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการปล่อยตัวผู้กระทำผิดจากเรือนจำ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการกำหนดมาตรการลงโทษ และปล่อยตัวออกจากเรือนจำ

สำหรับกระบวนการสอดส่องผู้กระทำผิด เจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน จะปฏิบัติงานตามคู่มือแนวทางการสอดส่อง (Practice Guide for Intervention) เริ่มต้นขึ้นตั้งแต่การสัมภาษณ์ผู้กระทำผิด โดยใช้เทคนิคการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม (Cognitive Behavior) การสัมภาษณ์เพื่อสร้างแรงจูงใจ (Motivational Interview) และโมเดลพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม Prosocial Model เพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงในการกระทำผิด หลังจากนั้นจะวางแผนการควบคุมและสอดส่องตามหลักการความเสี่ยง ความจำเป็นของผู้กระทำผิด และความเหมาะสมของโปรแกรม (Risk Needs and Responsivity) เพื่อกำหนดโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดแต่ละราย เช่น โปรแกรม EQUIPS (Explore, Question, Understand, Investigate, Practice and Succeed) ใช้สำหรับผู้กระทำผิดฐานความผิดทั่วไป ผู้กระทำผิดที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ผู้กระทำผิดที่ติดสารเสพติด และผู้กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงภายในครอบครัว ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน ต้องทำงานบูรณาการกับผู้ที่มีความสำคัญในชีวิตผู้กระทำผิด (Significant People) ดำรวจ และเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยควบคุม ติดตาม และรายงานพฤติกรรมตามเงื่อนไขของผู้กระทำผิด

ข้อมูลสถิติการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๑

- ร้อยละ ๗๖ ของผู้กระทำผิดผ่านพ้นมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนไปด้วยดี ขณะที่ผู้กระทำผิดที่ทำผิดเงื่อนไข ต้องทำความเห็นเสนอต่อศาล และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการปล่อยตัวผู้กระทำผิดจากเรือนจำเพื่อพิจารณาทบทวนกำหนดมาตรการต่อไป

- สัดส่วนอัตราส่วนผู้กระทำผิด ๒๐ คน ต่อ เจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน ๑ คน
- สำนักงานดูแลผู้กระทำผิดในชุมชน ได้รับงบประมาณ ๑๕๐ ล้านบาท (๓,๐๘๑,๕๒๕,๐๐๐ บาท) ขณะที่เรือนจำได้รับงบประมาณ ๘๘๘ ล้านบาท (๑๘,๒๔๒,๖๒๘,๐๐๐ บาท)

เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ระบบการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดได้มีการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ โดยรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณในการสร้างเรือนจำเพิ่ม และให้เงินสนับสนุนในการจัดโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูให้แก่ผู้กระทำผิด พัฒนาประสิทธิภาพการสอดส่องผู้กระทำผิดในชุมชน และที่สำคัญได้มีการปฏิรูปทางกฎหมายในการกำหนดมาตรการการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการลดอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดลง ร้อยละ ๕ ทั้งนี้ การปฏิรูปดังกล่าวมี ๒ ระยะ โดยการปฏิรูปด้วยแนวคิดหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Practice)

การปฏิรูประยะที่ ๑ ได้เริ่มเมื่อกลางปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยในตอนนั้น รัฐบาลรัฐนิวเซาท์เวลส์ ได้ตั้งเป้าหมายในการลดอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดลง ร้อยละ ๕ และลดสัดส่วนของการกระทำผิดซ้ำฐานความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว ลงร้อยละ ๕ ภายในระยะเวลา ๑๒ เดือน หน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Corrective Services New South Wales) ได้ใช้กลยุทธ์ในการดำเนินการปฏิรูป ระยะที่ ๑ ดังต่อไปนี้

๑. จัดลำดับความสำคัญในการบริหารจัดการดูแลผู้กระทำผิด โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดซ้ำหลายครั้งที่ยังวนเวียนอยู่ในกระบวนการงานยุติธรรมเป็นลำดับแรก ซึ่งหน่วยงานของรัฐประกอบด้วย ตำรวจ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่หน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และครอบครัวผู้กระทำผิด จะทำงานบูรณาการร่วมกันในการบริหารจัดการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในเขตพื้นที่ของตน (Local Coordinated Multiagency Offender Management.)

๒. พัฒนา ปรับปรุง แก้ไขตัวบทกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน เพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้กระทำผิดได้รับการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชนมากยิ่งขึ้น และให้ศาลมีอำนาจในการกำหนดเงื่อนไขแก่ผู้กระทำผิดในแต่ละราย

๓. พัฒนาระบบการสอดส่องผู้กระทำผิดในชุมชน พัฒนาแนวทาง/คู่มือการปฏิบัติงานการสอดส่องผู้กระทำผิดในชุมชน เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน (Community Corrections Officer) และพัฒนาความสามารถเจ้าหน้าที่ฯ โดยการฝึกอบรมและวิธีต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และเป็นมืออาชีพ พร้อมทั้งสร้างทีมงานผู้อำนวยความสะดวก/หัวหน้างาน เพื่อกำกับดูแล ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ฯ ในการทำงาน

๔. พัฒนาระบบการบริหารจัดการคดีในเรือนจำ โดยสนับสนุนให้ผู้อำนวยความสะดวก/หัวหน้า เรือนจำ อุทิศตนปฏิบัติงานเต็มความสามารถ และเพิ่มจำนวนคดีในการบริหารจัดการในเรือนจำ โดยให้ความสำคัญและจัดสรรทรัพยากรให้แก่ผู้กระทำผิดที่มีความเสี่ยงสูงในการกระทำผิดซ้ำ และมีความจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือเป็นอันดับแรก

๕. เพิ่มจำนวนผู้กระทำผิดทั้งที่ถูกควบคุมตัวและไม่ถูกควบคุมตัว ในการเข้ารับโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด เช่น โปรแกรม EQUIPS (Explore, Question, Understand, Investigate, Practice and Succeed) สำหรับผู้กระทำผิดในเรือนจำ และโปรแกรม High Intensity Program Units (HIPUs) สำหรับผู้กระทำผิดที่รับโทษระยะสั้น

๖. ช่วยเหลือผู้กระทำผิดในการปรับตัวคืนสู่สังคม เมื่อพ้นโทษจากเรือนจำ โดยร่วมกันกับผู้กระทำผิดในการวางแผน เมื่อได้รับการปล่อยตัว ตั้งแต่ผู้กระทำผิดเข้าไปรับโทษในเรือนจำ เพิ่มจำนวนนักโทษในการเข้ารับโปรแกรม NEXUS (โปรแกรมช่วยในการปรับตัวคืนสู่สังคม) และเพิ่มวงเงินสงเคราะห์ผู้กระทำผิดในการปรับตัวคืนสู่สังคม

๗. พัฒนาระบบการพักการลงโทษ โดยกำหนดเป็นมาตรการบังคับให้มีการสอดส่องผู้กระทำผิดที่ได้รับการพักการลงโทษ กำหนดเงื่อนไขการพักการลงโทษให้มีมาตรฐานให้อำนาจทางกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนในการจัดการผู้กระทำผิดที่ทำผิดเงื่อนไข และนำมาตรการกำหนดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย (Home Detention) มาใช้กับผู้กระทำผิดบางรายที่เหลือเวลารับโทษจำคุก ๖ เดือน

การปฏิรูประยะที่ ๒ เริ่มเมื่อกลางปี ๒๕๖๒ โดยกำหนดเป้าหมาย คือ ลดการกระทำผิดของผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ ภายหลังได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำลง ร้อยละ ๕ ภายในปี ๒๐๒๓ และลดจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำ ฐานความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวลงร้อยละ ๒๕ ภายในปี ๒๐๒๓ หน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Corrective Services New South Wales) ได้ใช้กลยุทธ์ในการดำเนินการปฏิรูป ระยะที่ ๒ ดังต่อไปนี้ (อยู่ในระหว่างการดำเนินการ และในขณะเดียวกันก็ต้องดำเนินการกลยุทธ์ในระยะที่ ๑ ต่อเนื่องไปเพื่อความเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน)

๑. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับปริมาณ ระยะเวลาของความจำเป็นในการเข้ารับโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟู และพยายามขจัดปัญหาอุปสรรคในการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ของผู้กระทำผิด
๒. เปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร โดยให้ความสำคัญในการลดการกระทำผิดซ้ำเป็นอันดับแรก
๓. นำนวัตกรรม เทคโนโลยี มาสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อลดการกระทำผิดซ้ำ
๔. แก้ไขปัญหาผลกระทบของการจำคุกผู้กระทำผิดหญิงที่มีบุตร

การกล่าวต้อนรับ

๑. การกล่าวต้อนรับจาก Anthony Roberts รัฐมนตรีกระทรวงต่อต้านการก่อการร้ายและการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด Counter Terrorism and Corrections รัฐบาลนิวเซาท์เวลส์

รัฐบาลนิวเซาท์เวลส์ รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมโลกด้านการคุมประพฤติ ครั้งที่ ๔ และขอกล่าวต้อนรับเจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด นักนโยบาย และนักวิจัยจากทั่วโลก รัฐบาลนิวเซาท์เวลส์ ให้ความสำคัญและมุ่งมั่นที่จะสร้างความปลอดภัยและความเข้มแข็งให้แก่สังคม รัฐบาลนิวเซาท์เวลส์มุ่งมั่นและพยายามมาโดยตลอดในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด โดยให้ความช่วยเหลือในสิ่งที่จำเป็นแก่ผู้กระทำผิดเพื่อแก้ไขพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดของพวกเขา และเพื่อที่จะสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ ไม่หวนกระทำผิดซ้ำ และต้องโทษกลับคืนสู่เรือนจำ

ทั้งนี้ งานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยการให้ความช่วยเหลือผู้กระทำผิด ติดตาม สอดส่อง ให้ความสงเคราะห์ คำแนะนำในการใช้ชีวิตอย่างพลเมืองที่ดีในชุมชน ในฐานะรัฐมนตรีฯ ผมมีความภาคภูมิใจกับงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าในช่วงสามวันของการประชุมนี้ พวกผู้เข้าร่วมประชุมจะได้ร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการและแนวทางการปฏิบัติในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด สุดท้ายนี้ขอให้ทุกท่านมีช่วงเวลาที่ดีตลอดการประชุม ณ เมืองซิดนีย์ ขอขอบคุณครับ

๒. การกล่าวต้อนรับจาก Peter Severin อธิบดีงานการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด รัฐนิวเซาท์เวลส์ (Commissioner, Corrective Services, NSW)

ผมขอกล่าวต้อนรับทุกท่านเข้าสู่การประชุมโลกด้านการคุมประพฤติ ครั้งที่ ๔ ณ เมืองซิดนีย์ สำหรับหัวข้อหลักของการประชุมในครั้งนี้คือ “การสร้างความมั่นใจของสังคมต่อการจัดการผู้กระทำผิดในชุมชน” การประชุมฯ จะมุ่งเน้นไปที่การแลกเปลี่ยนกลยุทธ์ (Strategies) การปฏิบัติงานคุมประพฤติจากทั่วโลกในการช่วยเหลือฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน และแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน การเพิ่มขึ้นของปริมาณการใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนและการควบคุมและสอดส่อง บ่งบอกว่างานของเรามีส่วนช่วยทำให้สังคมปลอดภัยและสงบสุข ดังนั้น การคิดหากกลยุทธ์ใหม่ๆ ในการสร้างความเชื่อมั่นจากภาคประชาชน ถือเป็นกุญแจสู่ความสำเร็จ และพัฒนาการปฏิบัติงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าประเทศที่กำลังพิจารณานำมาตรการทางเลือกการคุมประพฤติมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จะได้รับองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและแนวปฏิบัติในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน และได้สร้างเครือข่ายกับเพื่อนร่วมงานคุมประพฤติจากทั่วโลก ซึ่งจะได้ร่วมแลกเปลี่ยนแบ่งปันประสบการณ์การทำงาน และรัฐนิวเซาท์เวลส์ มีเจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน จำนวนกว่า ๑,๖๐๐ คน จาก ๓๐ สำนักงานทั่วประเทศ สอดส่องผู้กระทำผิดมากกว่า ๓๐,๐๐๐ ราย เรายินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ แนวทางการปฏิบัติของเรา สุดท้ายนี้ขอต้อนรับทุกท่านสู่นครซิดนีย์ และขอให้ท่านมีช่วงเวลาที่ดีตลอดการประชุม ขอขอบคุณครับ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการประชุม

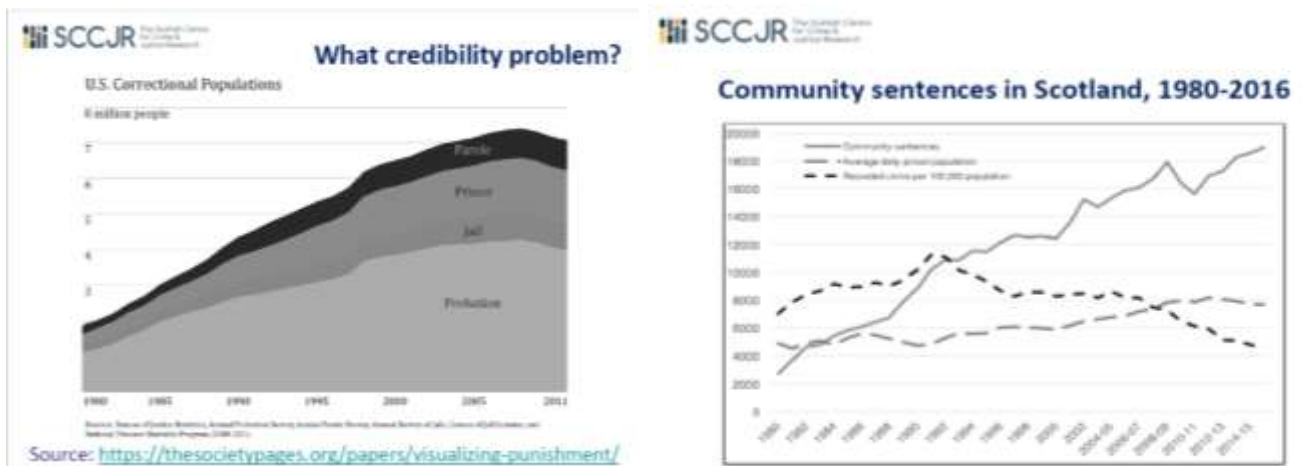
วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒

๑. การบรรยาย เรื่อง วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของงานคุมประพฤติ : ความน่าเชื่อถือ ความชัดเจน และความเชื่อมโยง (Purposeful Probation: Credibility, Clarity and Coherence)

เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.

วิทยากร : Fergus McNeill เป็นศาสตราจารย์ด้านวิชาอาชญาวิทยาและสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัย University of Glasgow ประเทศสกอตแลนด์

ศาสตราจารย์ Fergus McNeill เริ่มการบรรยายด้วยข้อมูลสถิติผู้ได้รับการพักการลงโทษ ผู้ที่ศาลตัดสินให้จำคุกในเรือนจำ ผู้ที่ถูกจำคุกระหว่างการรอขึ้นศาลเพื่อตัดสินคดี และผู้ที่ได้รับการกำหนดให้คุมประพฤติ ของประเทศอเมริกา ระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๘๐ – ๒๐๑๑ และข้อมูลสถิติผู้ที่ได้รับการกำหนดมาตรการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชนของประเทศสกอตแลนด์ ระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๘๐ – ๒๐๑๖

ข้อมูลจากแผนภาพ จะเห็นได้ว่า จำนวนสถิติผู้ได้รับการพักการลงโทษ ผู้ที่ศาลตัดสินให้จำคุกในเรือนจำ ผู้ที่ถูกจำคุกระหว่างการรอขึ้นศาลเพื่อตัดสินคดี และผู้ที่ได้รับการกำหนดให้คุมประพฤติ ของประเทศอเมริกา และจำนวนผู้ที่ได้รับการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชนของประเทศสกอตแลนด์ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในทุก ๆ ปี

แต่อย่างไรก็ตามงานคุมประพฤติหรือมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน ยังไม่ได้เป็นที่รู้จักในวงกว้างเหมือนกับงานราชทัณฑ์ที่เป็นที่รู้จักในการลงโทษกักขังอิสระภาพของผู้กระทำผิด อีกทั้งงานคุมประพฤดียังไม่ได้รับความเชื่อถือจากภาคประชาชน และประชาชนบางกลุ่มยังมีความเข้าใจที่บิดเบือนเกี่ยวกับงานคุมประพฤติ ว่าเป็นมาตรการที่ปล่อยตัวผู้กระทำผิดเป็นอิสระโดยไม่ได้ดำเนินการใดๆ ที่ถือเป็นการลงโทษ หรือเชื่อว่าการคุมประพฤติไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ถูกคุมความประพฤติได้ เป็นเพียงมาตรการที่ซื้อเวลา และสิ้นเปลืองงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์ ศาสตราจารย์ Fergus McNeill ได้ให้คำแนะนำว่า ก่อนอื่น ต้องทำความเข้าใจความหมายของการลงโทษกับภาคประชาชนก่อน การลงโทษผู้กระทำผิดไม่ใช่เป็นเพียงมาตรการการลงโทษ ดำเนิน ประณาม ลิดลอนอิสระภาพผู้กระทำผิด แต่เป็นมาตรการที่ช่วยให้ผู้กระทำผิดเข้าใจพฤติกรรมของตนเอง เหตุใดทำไมจึงต้องถูกลงโทษ และมีผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างไร พร้อมทั้งต้องช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำผิด เพื่อในอนาคตจะได้กลับไปอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ

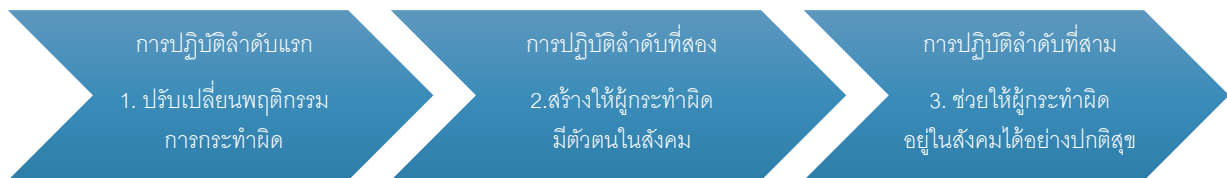
เจตนารมณ์ของการคุมประพฤติ (และคุมประพฤติผู้พักการลงโทษ) คือ การพยายามแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ดังนั้น มาตรการคุมประพฤติ ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

๑. การลงโทษ (Punish) ที่กำหนดโดยศาลอย่างถูกต้องและยุติธรรมเท่านั้น(และการลงโทษที่พวกเขาสมควรได้รับ)

๒. การแก้ไข (Repair) และ ๓. ฟื้นฟูสมรรถภาพ (Rehabilitate) ผู้กระทำผิดให้มีสภาพร่างกายและสภาพจิตใจปกติ สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสีย และสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้

๔. การกำหนดเงื่อนไข (Restrict) เท่าที่จำเป็นแก่ผู้กระทำผิด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่จะกระทำผิดโอกาสในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสีย และความปลอดภัยของสังคม

ศาสตราจารย์ Fergus McNeill อธิบายว่า การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดและการปรับตัวคืนสู่สังคมนั้น เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนาของมนุษย์ (Human Development) โดยบทบาท บริบทของสังคมและวัฒนธรรมมีผลกระทบเป็นอย่างมาก การดำเนินการดังกล่าวจะสำเร็จได้นั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องทำให้ผู้กระทำผิดรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีสิทธิเท่าเทียมอย่างคนอื่นทั่วไป และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ศาสตราจารย์ Fergus McNeill ได้เสนอแนะ ๔ ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้กระทำผิดปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดและสามารถปรับตัวเป็นคนดีในสังคม ประกอบด้วย ๑. การแก้ไขฟื้นฟูของผู้กระทำผิดเอง (Personal Rehabilitation) ผู้กระทำผิดต้องสมัครใจที่จะฟื้นฟูตนเองและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง ๒. การแก้ไขฟื้นฟูด้วยระบบกฎหมาย (Legal Rehabilitation) รัฐบาล ศาล หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ต้องออกกฎหมาย กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการ และดำเนินการในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดอย่างมีประสิทธิภาพ ๓. การแก้ไขฟื้นฟูทางศีลธรรม (Moral Rehabilitation) ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำผิด ครอบครัว ชุมชน ต้องเปิดใจให้โอกาสผู้กระทำผิดในการปรับตัว และ ๔. การฟื้นฟูทางสังคม (Social Rehabilitation) รัฐบาล หน่วยงานของรัฐ ต้องจัดสรรทรัพยากร และจัดให้มีบริการที่ช่วยในการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดและการปรับตัวสู่สังคม

๒. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop Session) เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๒.๓๐ น.

๒.๑ เรื่อง การใช้ชีวิตอย่างคนทั่วไป : ความเป็นไปได้ของการคุมประพฤติโดยมุ่งเน้นการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ (Towards a life more ordinary: The possibilities of desistance-orientated probation)

วิทยากร : ดร. Bronwyn Morrison และ Jill Bowman ทีมงานวิจัยและวิเคราะห์ กรมราชทัณฑ์ (Department of Probation) นิวซีแลนด์

ดร. Bronwyn Morrison และ Jill Bowman ได้เกริ่นถึงที่มาของงานวิจัย เรื่อง ความเป็นไปได้ของการคุมประพฤติโดยมุ่งเน้นการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ (Towards a life more ordinary: The possibilities of desistance-orientated probation) ว่าที่ผ่านมามีหลักฐานและงานวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันไม่ให้ผู้ถูกคุมความประพฤติกระทำผิดซ้ำมีค่อนข้างจำกัด งานวิจัยที่ผ่านมามีบอกว่าการคุมประพฤติและการสอดส่องผู้กระทำผิด สามารถช่วยป้องกันไม่ให้ผู้ถูกคุมความประพฤติกระทำผิดซ้ำได้ แต่ไม่มีความชัดเจนว่าช่วยอย่างไร ดร. Bronwyn Morrison และ Jill Bowman จึงได้ดำเนินการทำวิจัยระยะยาวภายหลังการปล่อยตัวผู้กระทำผิดกลับสู่สังคม (Longitudinal Post-release Study) โดยมีการดำเนินการ ๓ ระยะ ดังนี้

๑. ระยะที่ ๑ สัมภาษณ์ผู้กระทำผิดที่จะได้รับการปล่อยตัวคืนสู่สังคมและถูกคุมความประพฤติ ในอีก ๑ เดือน (เพศชาย ๘๔ ราย และเพศหญิง ๔๓ ราย)

๒. ระยะที่ ๒ ติดตามสัมภาษณ์ผู้กระทำผิดกลุ่มดังกล่าว ภายหลังที่กลับคืนสู่สังคมแล้ว เป็นระยะเวลา ๔ – ๖ เดือน (เพศชาย ๗๒ ราย และเพศหญิง ๒๕ ราย)

๓. ระยะที่ ๓ ติดตามผลกับผู้กระทำผิดกลุ่มดังกล่าวภายหลังที่กลับคืนสู่สังคมแล้ว เป็นระยะเวลา ๑๒ เดือน จำนวน ๓๘ ราย (เพศชาย ๓๑ ราย และเพศหญิง ๗ ราย)

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ดร. Bronwyn Morrison และ Jill Bowman ได้ค้นพบปัญหาและอุปสรรคในการพยายามที่จะใช้ชีวิตอย่างคนปกติของผู้ถูกคุมประพฤติ สรุปได้ ดังนี้

๑. ไม่ได้รับการสนับสนุน ภายหลังการกลับคืนสู่สังคม (บางราย)
๒. มีปัญหาทางการเงิน
๓. ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง
๔. ไม่ได้มีโอกาสในการถูกจ้างงานเหมือนคนทั่วไป
๕. ไม่สามารถเลิกคบหาสมาคมกับเพื่อน/แก๊ง ที่มีความประพฤติไม่ดี
๖. ติดสารเสพติด
๗. มีปัญหาสุขภาพทางจิต

และผลการศึกษา พบว่า ผู้ถูกคุมความประพฤติส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์อันดีกับพนักงานคุมประพฤติ แต่มีเพียงไม่กี่รายที่ให้เครดิตแก่พนักงานคุมประพฤติในการช่วยป้องกันการกระทำผิดซ้ำ (Desistance) และพบว่างานสอดส่อง (Supervise) สามารถช่วยป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดได้ดีระดับหนึ่ง

ดร. Bronwyn Morrison และ Jill Bowman ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ดังนี้

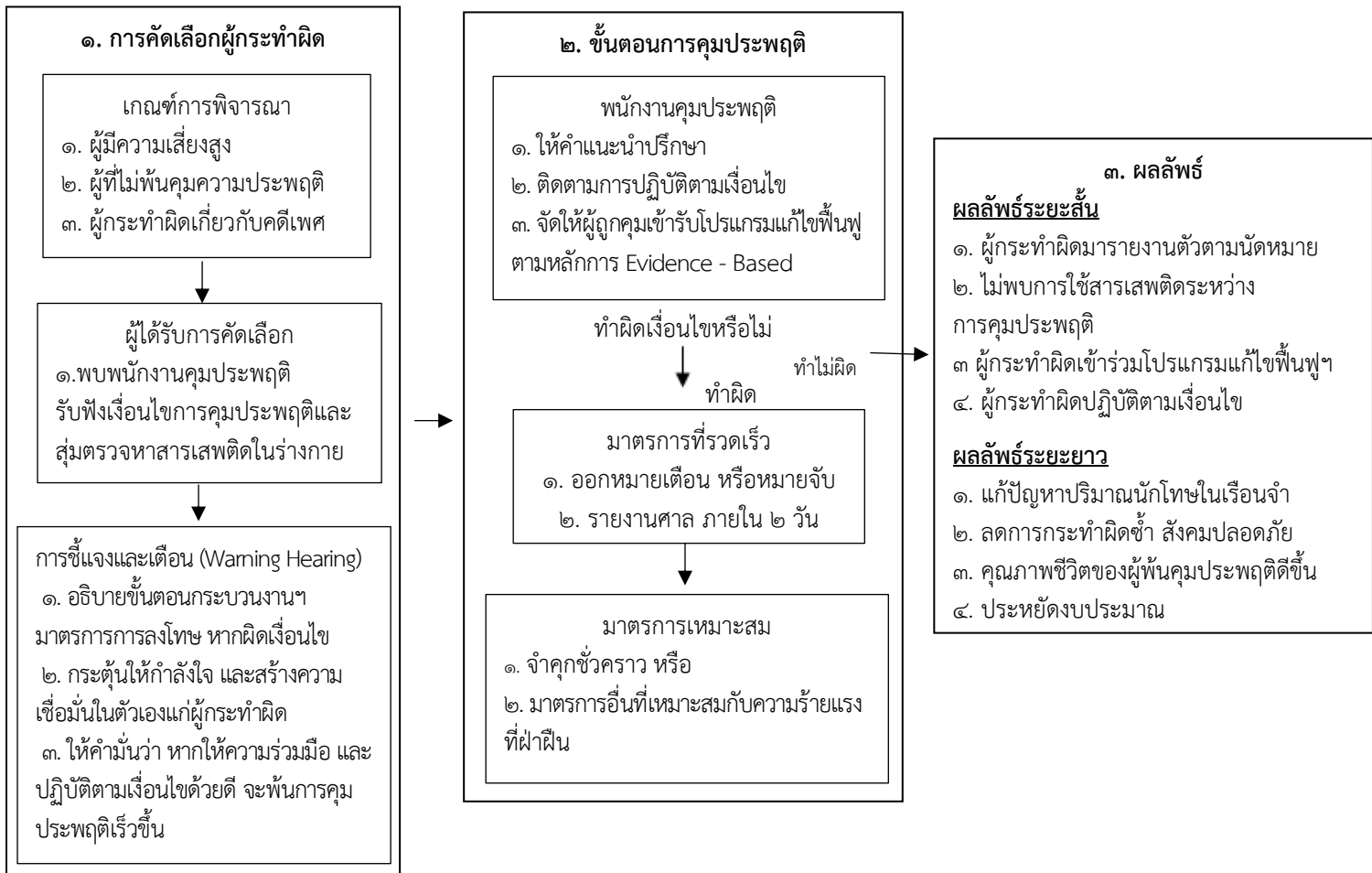
๑. ให้ความใส่ใจและห่วงใยผู้กระทำผิด พยายามปฏิบัติงานกับผู้กระทำผิดด้วยความเชื่อมั่นว่าผู้กระทำผิดสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมได้ ด้วยความเชื่อใจและความเคารพ
๒. พยายามหาแรงจูงใจของผู้กระทำผิด เพื่อที่จะปรับเปลี่ยนตนเอง
๓. ให้ความช่วยเหลือในสิ่งที่จำเป็น
๔. ให้โอกาสผู้กระทำผิด หากผู้กระทำผิดฝ่าฝืนเงื่อนไขที่ไม่ร้ายแรง
๕. ให้คำชื่นชมและให้กำลังใจในความสำเร็จของทุกกิจกรรม ขั้นตอนการแก้ไขฟื้นฟู

๒.๒ เรื่อง การแก้ไขข้อมูลสถิติการให้โอกาสด้วยการคุมประพฤติของรัฐฮาวาย : เป็นมากกว่ามาตรการลงโทษ (Correcting the Record on Hawaii's Opportunity Probation: It's More than Just Sanctions)

วิทยากร : Steven Alm อดีตผู้พิพากษาศาลเมืองโฮโนลูลู รัฐฮาวาย ประเทศสหรัฐอเมริกา, Lorana Bartels ศาสตราจารย์ ณ มหาวิทยาลัย Australian National University , และ William Burrell ที่ปรึกษาอิสระด้านการแก้ไขผู้กระทำผิด

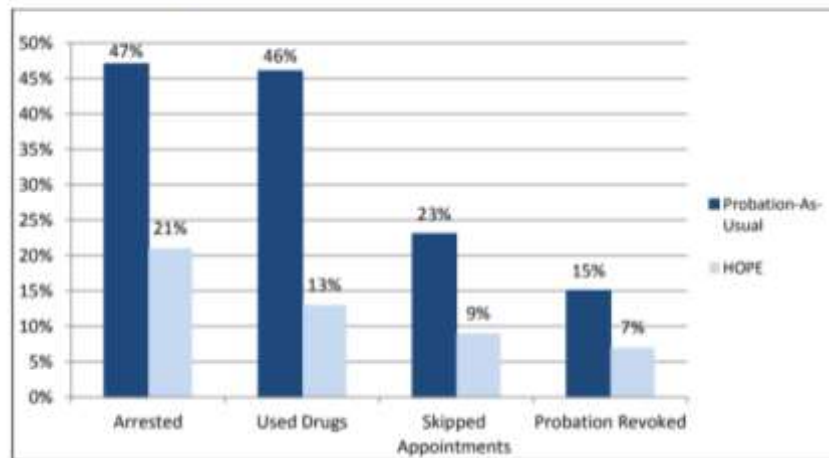
แนวคิดการให้โอกาสด้วยการคุมประพฤติของรัฐฮาวายและการบังคับใช้กฎหมาย ถูกคิดค้นโดยผู้พิพากษา Steven Alm ประจำปีรัฐฮาวาย ในปี ๒๐๐๔ เพื่อเป็นมาตรการสำหรับผู้ที่มีผิดเงื่อนไขการคุมประพฤติ โดยเป็นมาตรการที่รวดเร็ว แน่นนอน และยุติธรรม ผู้กระทำผิดก่อนที่จะถูกคุมความประพฤติจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมชี้แจงผลของการกระทำผิดเงื่อนไขระหว่างการถูกคุมประพฤติ (Warning Hearing) ซึ่งจะอธิบายกระบวนการขั้นตอนการคุมประพฤติ การตรวจหาสารเสพติด มาตรการลงโทษหากทำผิดเงื่อนไข ไม่มารายงานตัว หรือใช้สารเสพติดระหว่างคุมความประพฤติ รวมไปถึงการสร้างเชื่อมั่นว่าทุกคนให้โอกาสผู้กระทำผิดและอยากให้ผู้กระทำผิดเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเอง แนวคิดการให้โอกาสด้วยการคุมประพฤติของรัฐฮาวาย มีลักษณะเด่นของการดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ดังต่อไปนี้ ๑. พนักงานคุมประพฤติปฏิบัติงานตามทฤษฎีหลักฐานเชิงประจักษ์ เน้นไปที่การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และทำงานบูรณาการกับหน่วยงานภายนอก ๒. ผู้พิพากษาที่เข้าใจการติดสารเสพติด และเมตตาใส่ใจ ให้กำลังใจและการสนับสนุนผู้กระทำผิด ๓. มาตรการลงโทษที่รวดเร็ว แน่นนอน และยุติธรรม

กระบวนการของการให้โอกาสด้วยการคุมประพฤติของรัฐฮาวาย สรุปได้ตามแผนภาพ

แผนภาพเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการให้โอกาสด้วยการคุมประพฤติของรัฐฮาวายกับการคุมประพฤติทั่วไป โดยการเก็บข้อมูลจากผู้กระทำผิดภายใต้การคุมประพฤติ ๑ ปี

Figure 2. Outcomes: HOPE Probation vs. Probation-As-Usual

จากแผนภาพ สรุปได้ว่า เมื่อเทียบกับการคุมประพฤติทั่วไป การให้โอกาสด้วยการคุมประพฤติของรัฐฮาวาย (HOPE Probation) สามารถลดจำนวนผู้ถูกคุมความประพฤติที่กระทำผิดซ้ำในระหว่างการคุมประพฤติ ลดจำนวนผู้ถูกคุมความประพฤติที่ใช้สารเสพติดระหว่างการคุมประพฤติ ลดจำนวนผู้ถูกคุมความประพฤติที่ผิดนัดไม่มารายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่ และลดจำนวนผู้กระทำผิดที่ถูกยกเลิกการคุมประพฤติ

๒.๓ เรื่อง ปริมาณการคุมประพฤติที่เหมาะสม : ทบทวนโครงสร้างมาตรการคุมประพฤติ (Dosage probation: Rethinking the structure of probation sentence)

วิทยากร : Mark Carey มีประสบการณ์ในตำแหน่งพนักงานคุมประพฤติ กว่า ๓๕ ปี และ Madeline Carter ผู้อำนวยการศูนย์นโยบายสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ (สหรัฐอเมริกา)

วิทยากร Mark Carey และ Madeline Carter ได้ยกประเด็นปัญหาของการคุมประพฤติ ณ ปัจจุบัน ในประเทศสหรัฐอเมริกา คือ การกำหนดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ โดยไม่ได้พิจารณาถึงความเสี่ยงของผู้กระทำผิดและความจำเป็น/ความต้องการของผู้กระทำผิดในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ส่งผลให้ผู้ถูกคุมความประพฤติไม่สามารถผ่านการคุมประพฤติ หรือผ่านการคุมประพฤติ แต่ไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการกระทำผิดได้ และหลายรายต้องถูกคุมความประพฤติเป็นระยะเวลานานเกินความจำเป็น

วิทยากร Mark Carey และ Madeline Carter จึงได้คิดโมเดลการกำหนดปริมาณการคุมประพฤติที่เหมาะสมซึ่งเป็นการกำหนดระยะเวลาการสอดส่อง/การคุมความประพฤติ โดยการพิจารณาตามระยะเวลาของโปรแกรม/กิจกรรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดที่ผู้ควบคุมความประพฤติ จำเป็นต้องเข้ารับ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การกระทำผิดและลดโอกาสการกระทำผิดซ้ำ

ตารางเปรียบเทียบการคุมประพฤติทั่วไปกับการกำหนดปริมาณการคุมประพฤติที่เหมาะสม

การคุมประพฤติทั่วไป	การกำหนดปริมาณการคุมประพฤติที่เหมาะสม
ผู้ถูกคุมความประพฤติจะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตลอดระยะเวลา	ผู้ถูกคุมความประพฤติ สามารถพ้นการคุมความประพฤติก่อนกำหนดได้ โดยการเข้ารับโปรแกรม/กิจกรรมการแก้ไขฟื้นฟูตามจำนวนครั้งที่กำหนด และระหว่างการทำกิจกรรม แสดงออกถึงความตั้งใจและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้นอย่างชัดเจน

พนักงานคุมประพฤติไม่ควรกำหนดระยะเวลาการคุมประพฤติที่แน่นอนสำหรับผู้กระทำผิดในฐานความผิดต่าง ๆ เนื่องจากสำหรับผู้ถูกคุมความประพฤติแต่ละรายมีบุคลิกภาพ ลักษณะการใช้ชีวิต และเหตุจูงใจในการกระทำความผิดที่แตกต่างกัน การกำหนดปริมาณการคุมประพฤติที่เหมาะสมจึงมีความสำคัญซึ่งจะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ ๑) ระดับความเสี่ยงและพฤติการณ์กระทำผิดของผู้กระทำผิด ๒) โปรแกรมหรือกิจกรรมฟื้นฟูใดบ้างที่ผู้กระทำผิดต้องเข้ารับ ๓) ความถี่หรือความเข้มข้นของโปรแกรมหรือกิจกรรมแก้ไขฟื้นฟู ที่ผู้กระทำผิดต้องเข้ารับ และ ๓) ระยะเวลาและแต่ละโปรแกรมหรือกิจกรรมมีระยะรวมกันเวลานานเท่าใด ตัวอย่างปรากฏตามแผนภาพ

ข้อเสนอแนะ การนับระยะเวลาการเข้าร่วมโปรแกรมหรือกิจกรรมการแก้ไขฟื้นฟูของผู้ถูกคุมความประพฤติ ควรนับเวลาให้ต่อเมื่อผู้ถูกคุมความประพฤติมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ กระตือรือร้น และมีส่วนร่วมในโปรแกรมหรือกิจกรรม

๓. การบรรยาย เรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักฐานเชิงประจักษ์ (Implementing Evidence-based Practice)

เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๕.๐๐ น.

วิทยากร : ศาสตราจารย์ Faye Taxman ศาสตราจารย์ด้านอาชญาวิทยากฎหมายและสังคม มหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์
George Mason University สหรัฐอเมริกา

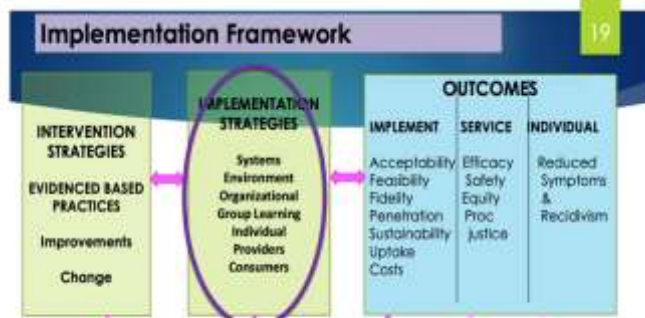
ศาสตราจารย์ Faye Taxman เริ่มการบรรยายด้วยการนำเสนอประเด็นความท้าทายในระบบงานยุติธรรมทางอาญา ประเด็นที่ ๑ เป็นเรื่องของโปรแกรมในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ต้องพิจารณาประสิทธิภาพของโปรแกรม ความเหมาะสมของโปรแกรมต่อผู้กระทำผิด จำนวนปริมาณ ความถี่ในการเข้าร่วมโปรแกรมเพียงพอกับการที่จะฟื้นฟูผู้กระทำผิดหรือไม่ ประเด็นที่ ๒ ตัวผู้กระทำผิดมีความหลากหลาย เช่น ผู้ใช้สารเสพติด ผู้มีอาการทางจิตจากการใช้สารเสพติด ผู้มีปัญหาทางจิต ผู้กระทำผิดที่เป็นโรคติดต่อ (HIV) ต้องมีมาตรการ/โปรแกรมที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้กระทำผิด ประเด็นที่ ๓. ระบบการปฏิบัติงานต้องมีการสื่อสาร/บูรณาการระหว่างหน่วยงาน มีระบบติดตามผลการปฏิบัติงาน และวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน และมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ศาสตราจารย์ Faye Taxman กล่าวว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา เราได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับการพัฒนาการปฏิบัติงานคุณภาพ เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด โดยการคิดค้นทฤษฎีหลักวิชาการ แนวปฏิบัติ งานวิจัย เป็นจำนวนมาก แต่ปัญหาอุปสรรคสำคัญอยู่ที่การนำสิ่งที่ค้นพบไปใช้ในการปฏิบัติงาน ด้วยเหตุผลต่างๆ เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบาย และกระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่สนับสนุน ไม่มีทรัพยากรที่เพียงพอ และผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ไม่สนับสนุนการนำไปปฏิบัติใช้ เนื่องจากอาจขาดความรู้เกี่ยวกับหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based Practice) หรือไม่เห็นประโยชน์ในการนำไปใช้

ประเด็นหลักวันนี้ คือ ศาสตร์ในการดำเนินการ (Implementation Science) ซึ่งหมายถึงการศึกษาทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับวิธีส่งเสริมการใช้ข้อค้นพบจากการวิจัยและหลักฐานเชิงประจักษ์อื่นๆ อย่างเป็นระบบในงานประจำ เพื่อปรับปรุง คุณภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน และศาสตราจารย์ Faye Taxman นำเสนอปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนและกลยุทธ์ในการนำข้อค้นพบจากการวิจัยและหลักฐานเชิงประจักษ์มาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วย

๑. ผู้บริหาร ผู้บริหารต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักฐานเชิงประจักษ์ มีแนวคิดสนับสนุนการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด กำหนดนโยบายและระบบการทำงานโดยมีมุมมองเน้นการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเป็นหลัก และให้การสนับสนุนในการพัฒนางานโดยการนำหลักฐานเชิงประจักษ์มาใช้
๒. วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาองค์กรอยู่เสมอ ให้ความสำคัญกับผลและคุณภาพการปฏิบัติงานการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด
๓. การฝึกอบรม พัฒนาเจ้าหน้าที่ฯ ต้องจัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่อยู่เสมอ และสนับสนุนทรัพยากรส่งเสริมการเรียนรู้ และสนับสนุนการดำเนินการวิจัย
๔. การสร้าง เครือข่ายในการทำงาน

Facilitators: What Matters in Adoption of EBPs?

ศาสตราจารย์ Faye Taxman ได้เสนอ ๕ หลักการดำเนินงานนำข้อค้นพบจากการวิจัยและหลักฐานเชิง ประจักษ์ มาใช้ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

๑. ให้ความสำคัญกับเจ้าหน้าที่บุคลากร ต้องหมั่นพัฒนาให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ สร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงาน สร้างค่านิยมเดียวกันในการทำงาน ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ (strategies) สนับสนุนการทำงานเป็นทีม ตั้งเป้าหมายที่เป็นไปได้ สื่อสารภายในองค์กรสร้างความยืดหยุ่นในการทำงาน ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน กฎระเบียบ ขั้นตอนการทำงาน สนับสนุนเครื่องมือในการทำงาน กำหนดเวลา ทดลองใช้การนำข้อค้นพบจากการวิจัยและหลักฐานเชิงประจักษ์มาใช้ในการปฏิบัติงานและเฝ้าสังเกตติดตามผล สร้างเกณฑ์มาตรฐานในการประเมิน ติดตามผลสนับสนุนการเรียนรู้ มีทีมงานวิจัย สนับสนุนการวิจัยพัฒนางาน และ แร่แบ่งปันความรู้ เข้าถึงแหล่งความรู้ได้ Build common Values, Mission, and Goals สร้างค่านิยม ภารกิจและเป้าหมายร่วมกัน

๒. ใช้กระบวนการตัดสินใจเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จผลการดำเนินงาน Decision-Making Processes โดยพิจารณาว่าบุคลากรจะยอมรับการนำข้อค้นพบจากการวิจัยและหลักฐานเชิงประจักษ์มาใช้ในการปฏิบัติงานหรือไม่ ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติงาน สามารถเข้ากับขั้นตอนกระบวนการทำงานหรือไม่ เป็นอุปสรรคหรือไม่ ข้อค้นพบจากการวิจัยและหลักฐานเชิงประจักษ์มีความถูกต้องหรือไม่ ใช้ได้ผลจริงหรือไม่ การนำข้อค้นพบจากการวิจัยและหลักฐานเชิงประจักษ์จะได้ผลระยะยาวอย่างยั่งยืนหรือไม่ ข้อค้นพบจากการวิจัยและหลักฐานเชิงประจักษ์จะถูกนำไปใช้แบบกว้างขวางหรือไม่ ข้อค้นพบจากการวิจัยและหลักฐานเชิงประจักษ์มีความคุ้มค่าหรือไม่หากนำไปปฏิบัติ

๓. มุ่งมั่นในการสร้างความเชื่อมั่นกับเจ้าหน้าที่ว่าการนำข้อค้นพบจากการวิจัยและหลักฐานเชิงประจักษ์จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและผลมากขึ้น ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด

๔. สนับสนุนวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน

๕. สื่อสารผลสำเร็จของงาน แสดงให้เห็นว่า ผลของการปฏิบัติ สร้างความเท่าเทียมและความยุติธรรมแก่ภาคประชาชน

๔. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop Session) เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๗.๐๐ น.

๔.๑ เรื่อง การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวของประเทศไต้หวันในอดีตที่ผ่านมาและแนวทางการใช้ในอนาคต (Retrospect and Prospect of EM of Sexual Offenders in Taiwan)

วิทยากร : Chen Yu-Chieh พนักงานคุมประพฤติและพักการลงโทษ กระทรวงยุติธรรม ประเทศไต้หวัน และ Chang Yao-Chung เจ้าหน้าที่รับผิดชอบงาน EM ประเทศไต้หวัน

เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ประเทศไต้หวัน ได้นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับเพศ (บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐ พระราชบัญญัติป้องกันอาชญากรรมทางเพศ) โดยช่วงระยะเวลาการพัฒนาการนำไปใช้ ดังต่อไปนี้

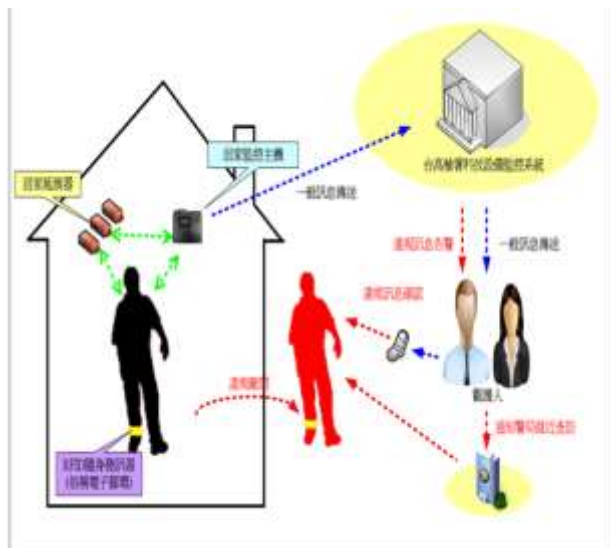
ช่วงเวลา	การพัฒนาการนำ EM ไปใช้
ปี ค.ศ. ๑๙๙๖	ก่อนปี ค.ศ. ๑๙๙๔ กฎหมายของประเทศไต้หวัน พิจารณา ความผิดฐานข่มขืน เป็นคดีฐานความผิดทั่วไป จนกระทั่ง ปี ค.ศ. ๑๙๙๖ มีเหตุการณ์การถูกข่มขืนของ Peng Wan-Ru ผู้อำนวยการ ฝ่ายสตรีกิจการเพื่อพรรคก้าวหน้าประชาธิปไตย ส่งผลให้รัฐและประชาชนให้ความสนใจ
ค.ศ. ๑๙๙๗ เดือนมกราคม	พระราชบัญญัติป้องกันอาชญากรรมข่มขืนมีผลบังคับใช้
ค.ศ. ๒๐๐๕ เดือนมกราคม	อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวถูกนำมาใช้กับผู้กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับเพศ (บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐ พระราชบัญญัติป้องกันอาชญากรรมทางเพศ)
ค.ศ. ๒๐๐๕ เดือนสิงหาคม	มีการออกระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับผู้กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับเพศที่ถูกคุมความประพฤติ/พักการลงโทษ
ค.ศ. ๒๐๐๕ เดือนธันวาคม	นำการยืนยันตัวตนด้วยเสียงมาใช้ในการกักบริเวณผู้ถูกคุมความประพฤติ/พักการลงโทษให้อยู่บริเวณที่อยู่อาศัย
ค.ศ. ๒๐๐๖ เดือนธันวาคม	นำเทคโนโลยี Radio Frequency Identification มาใช้กับการห้ามออกจากเคหสถานเวลาค่ำคืน และเริ่มมีการพัฒนาระบบ GPS
ค.ศ. ๒๐๑๑ เดือนพฤศจิกายน	มีการแก้ไข มาตรา ๒๐ พระราชบัญญัติป้องกันอาชญากรรมทางเพศ ให้สามารถใช้ EM ได้แบบ Real Time
ค.ศ. ๒๐๑๒ เดือนมกราคม	มีการแก้ไข ระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับผู้กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับเพศที่ถูกคุมความประพฤติ/พักการลงโทษ โดยให้มีการพิจารณาทบทวนระยะเวลาการเฝ้าติดตาม ทุก ๓ เดือน และหากมีเหตุจำเป็น สามารถขยายเวลาได้
ค.ศ. ๒๐๑๓ เดือนตุลาคม	มีการนำเทคโนโลยี GPS มาใช้ และพัฒนาเป็น ๔G ในปี ค.ศ. ๒๐๑๖
ค.ศ. ๒๐๑๖ เดือนพฤษภาคม	มีการแก้ไข ระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับผู้กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับเพศที่ถูกคุมความประพฤติ/พักการลงโทษ อีกครั้ง โดยยกเลิกการพิจารณาทบทวนระยะเวลาการเฝ้าติดตาม ทุก ๓ เดือน

ประเทศไต้หวัน ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับกลุ่มเป้าหมาย ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการพักการลงโทษ ผู้กระทำผิดที่ได้รับการประกันตัวก่อนการพิจารณาคดี และผู้กระทำผิดที่ได้รับโทษรอลงอาญา/มีเหตุที่ไม่ต้องจำคุก

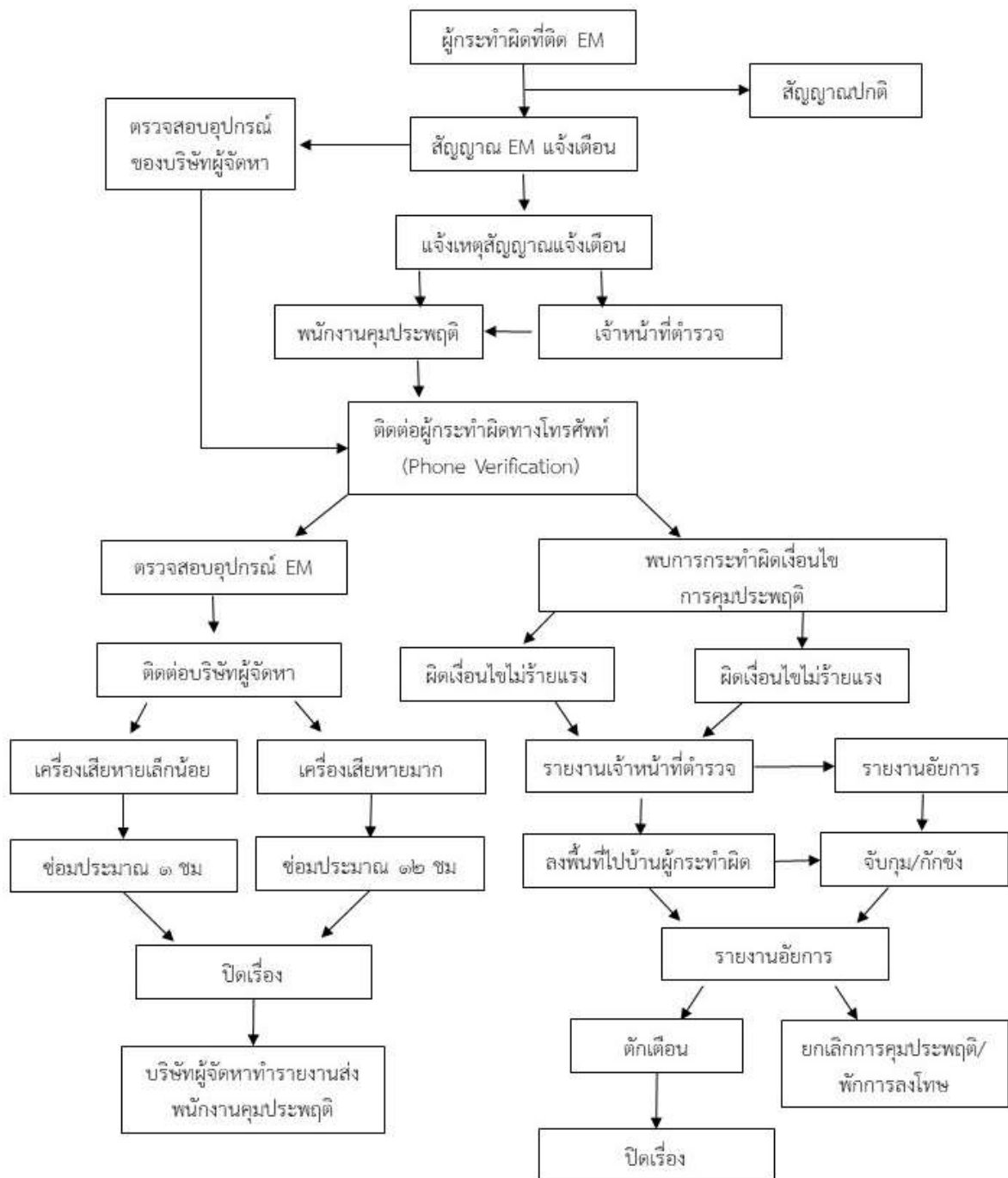
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว รุ่นแรก เริ่มใช้ในปี ค.ศ. ๒๐๐๖ - ค.ศ. ๒๐๐๙ ใช้ควบคุมติดตามผู้กระทำผิดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัยในเวลากลางวันด้วยระบบการยืนยันตัวตนด้วยระบบเสียง

อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว รุ่นที่สอง เริ่มใช้ในปี ค.ศ. ๒๐๐๙ โดยได้นำเทคโนโลยี Radio Frequency Identification มาใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวจะถูกติดที่ข้อเท้าของผู้ถูกคุมความประพฤติและจะส่งสัญญาณไปที่ศูนย์ควบคุมหากตรวจพบ/สงสัยพฤติกรรมการทำผิดเงื่อนไข หลังจากนั้น พนักงานคุมประพฤติจะดำเนินการตรวจสอบอีกครั้ง และดำเนินการตามมาตรการที่เหมาะสมกับผู้กระทำผิด

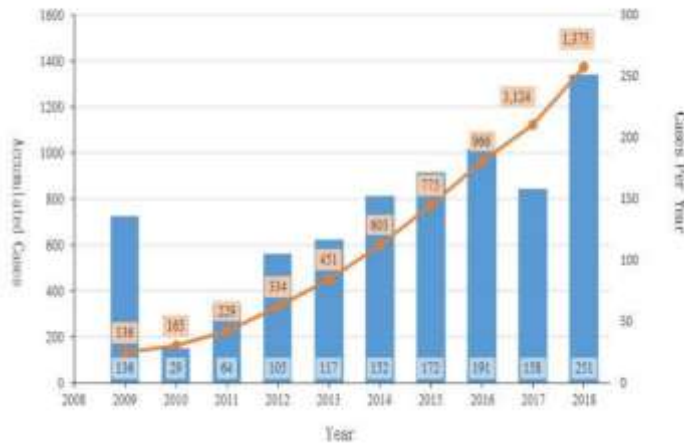

แผนผังกระบวนการดำเนินการเมื่อมีสัญญาณแจ้งเตือนจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว

วิทยากรให้ความเห็นว่าอุปกรณอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเพียงมาตรการเดียวไม่สามารถลดโอกาสการกระทำผิดซ้ำของผู้ถูกคุมความประพฤติได้ และได้ให้ความเห็นว่าอุปกรณอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวควรถูกใช้ควบคู่ไปกับโปรแกรม/กิจกรรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ข้อมูลสถิติผู้กระทำผิดฐานความผิดคดีเกี่ยวกับเพศที่ติดอุปกรณอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในปี ค.ศ. ๒๐๑๘ มีจำนวน ๑,๓๗๕ ราย และมีระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่ต้องติดอุปกรณอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว จำนวน ๓๓๖.๓๕ วัน

FIGURE 5-2-1 : Numbers of Sexual Offenders on EM—2009 to 2018

ข้อมูลระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๐๖ – ค.ศ. ๒๐๑๘ มีผู้กระทำผิดที่ติดอุปกรณอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวทั้งสิ้น จำนวน ๑,๒๑๕ ราย และมีจำนวนหนึ่งในสาม คิดเป็นจำนวน ๓๗๘ ราย กระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลาการถูกคุมความประพฤติหรือระยะผ่านพ้นการคุมประพฤติ และจำแนกสองระยะเวลาดังกล่าว จะพบว่า การกระทำผิดซ้ำช่วงระยะเวลาที่ผู้กระทำผิดพ้นการคุมประพฤติไปแล้ว มีจำนวนมากกว่าการกระทำผิดซ้ำระหว่างการถูกคุมประพฤติ ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า อุปกรณอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวสามารถควบคุมพฤติกรรมของผู้กระทำผิดได้ในระดับหนึ่ง และวิทยากรได้รายการข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณในการดำเนินการติดอุปกรณอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวต่อผู้กระทำผิด ๑ ราย มีค่าใช้จ่ายไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับการได้รับจัดสรรงบประมาณในแต่ละปี เช่น ในปี ค.ศ. ๒๐๑๗ ค่าใช้จ่ายในการติด EM ต่อผู้กระทำผิด ๑ ราย มีราคา NT\$ ๔๐๙,๕๐๐ (๔๐๗,๐๖๐ บาท) แต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๘ ค่าใช้จ่ายในการติด EM ต่อผู้กระทำผิด ๑ ราย มีราคา NT\$ ๒๕๙,๐๐๐ (๒๕๗,๔๕๗ บาท) ช่วงสุดท้ายของการบรรยายวิทยากรได้ให้ความเห็นว่าการป้องกันอาชญากรรมเป็นหน้าที่ของ สำนักงานตำรวจ กรมคุมประพฤติ กรมสาธารณสุข กรมแรงงาน และกรมสังคม ที่ต้องทำงานบูรณาการกัน

๔.๒ การบรรยาย เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานคุมประพฤติในประเทศไทยด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Enhancing Efficiency of Probation Services in Thailand via Applying Electronic Monitoring)

วิทยากร : นางยศวินทร์ บริบูรณ์ธนา ผู้อำนวยการกองพัฒนาการคุมประพฤติ และนายพีฐิพันธ์ ญัฐวัตรจินดา กลุ่มนวัตกรรมและต่างประเทศ กรมคุมประพฤติ ประเทศไทย

ประเทศไทย ได้มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ในขั้นก่อนศาลมีคำพิพากษา โดยศาลยุติธรรมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการ ข้อมูลสถิติในปี ค.ศ. ๒๐๑๘ - ๒๐๑๙ รายงานว่าศาลยุติธรรมจำนวน ๑๖๖ แห่ง ได้กำหนดให้ผู้กระทำผิดติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว จำนวน ๗,๓๓๖ ราย และชั้นภายหลังศาลมีคำพิพากษา โดยกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการ ข้อมูลสถิติในปี ค.ศ. ๒๐๑๙ รายงานว่า สำนักงานคุมประพฤติ ทั่วประเทศ ได้ดำเนินการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวแก่ผู้กระทำผิด จำนวน ๓,๓๓๓ ราย โดยมีแนวทางการพิจารณาใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว ดังนี้

ขั้นก่อนศาลมีคำพิพากษา	ชั้นภายหลังศาลมีคำพิพากษา
<p>๑. ในกรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการประกันตัว</p> <p>๒. ในกรณีผู้ต้องหาหรือจำเลย ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้อง ในความผิด คดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูง ไม่เกิน ๕ ปี</p>	<p>➤ การคุมประพฤติ</p> <p>๑. ผู้กระทำผิดที่ศาลตัดสินให้รอลงอาญาและกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติ</p> <p>๒. ฐานความผิดที่มีโทษไม่เกินห้าปี</p> <p>๓. การใช้ตามมาตรา ๕๖ ประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>➤ การพักการลงโทษ</p> <p>๑. นักโทษที่เหลือโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี</p>
<p>กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการใช้ EM ในขั้นก่อนศาลมีคำพิพากษา</p>	<p>กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการใช้ EM ในชั้นภายหลังศาลมีคำพิพากษา</p>
<p>มาตรา ๑๐๘ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p> <p>....กรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยยินยอมจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัด การเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการหลบหนี หรือภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น...</p>	<p>มาตรา ๕๖ ประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>...เงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิด ... (๖) ห้ามออกนอกสถานที่อยู่อาศัย หรือห้ามเข้าใน สถานที่ใดในระหว่างเวลาที่ศาลกำหนด ทั้งนี้ จะใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางด้วยก็ได้</p> <p>มาตรา ๑๔ พ.ร.บ. คุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙</p> <p>ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจหน้าที่ (๗) ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใด ในการติดตามตัวผู้ถูกคุมความประพฤติตามเงื่อนไขที่ ศาลหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสั่ง...</p> <p>กฎกระทรวงยุติธรรม การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หรืออุปกรณ์อื่นใดในการติดตามตัวผู้ถูกคุมความ ประพฤติ ตามเงื่อนไขที่ศาลหรือเจ้าพนักงาน ผู้มีอำนาจสั่ง</p>

การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวภายใต้การกำกับดูแลของกรมคุมประพฤติ

ลักษณะอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวที่กรมคุมประพฤตินำมาใช้มีลักษณะ ดังนี้

กรมคุมประพฤติได้นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้ในการกำหนดเงื่อนไขแก่ผู้ถูกคุมความประพฤติ ดังต่อไปนี้ กำหนดเวลาเคอร์ฟิว จำกัดบริเวณ/ห้ามเข้า - ออก จำกัดความเร็วในการขับรถ และติดตามสอดส่องการเดินทาง ข้อมูลจำนวนสถิติผู้ถูกคุมความประพฤติ ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนสิงหาคม ค.ศ. ๒๐๑๙ มีผู้ถูกคุมความประพฤติติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว จำนวน ๓,๓๓๓ ราย (เป็นเพศชายร้อยละ ๙๕ และเพศหญิงร้อยละ ๕)

หากจำแนกตามลักษณะผู้กระทำผิด จะพบว่า

- ผู้ถูกคุมความประพฤติที่ติด EM จำนวน ๒,๕๗๗ ราย เป็นผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่
- ผู้ถูกคุมความประพฤติที่ติด EM จำนวน ๒๗ ราย เป็นผู้กระทำผิดที่ได้รับการพักการลงโทษ
- ถูกคุมความประพฤติที่ติด EM จำนวน ๒๒ ราย เป็นผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน

หากจำแนกตามฐานความผิด จะพบว่า

- ผู้ถูกคุมความประพฤติที่กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับพ.ร.บ.การจราจร มีจำนวน ๑,๖๓๙ ราย
- ผู้ถูกคุมความประพฤติที่กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มีจำนวน ๓๓๒ ราย
- ผู้ถูกคุมความประพฤติที่กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับการขับรถโดยประมาท มีจำนวน ๑๔๙ ราย
- ผู้ถูกคุมความประพฤติที่กระทำผิดฐานความผิดต่อทรัพย์สิน มีจำนวน ๙๓ ราย
- ผู้ถูกคุมความประพฤติที่กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับการทำร้ายร่างกาย มีจำนวน ๘๕ ราย

หากจำแนกตามระยะเวลาในการติด EM จะพบว่า

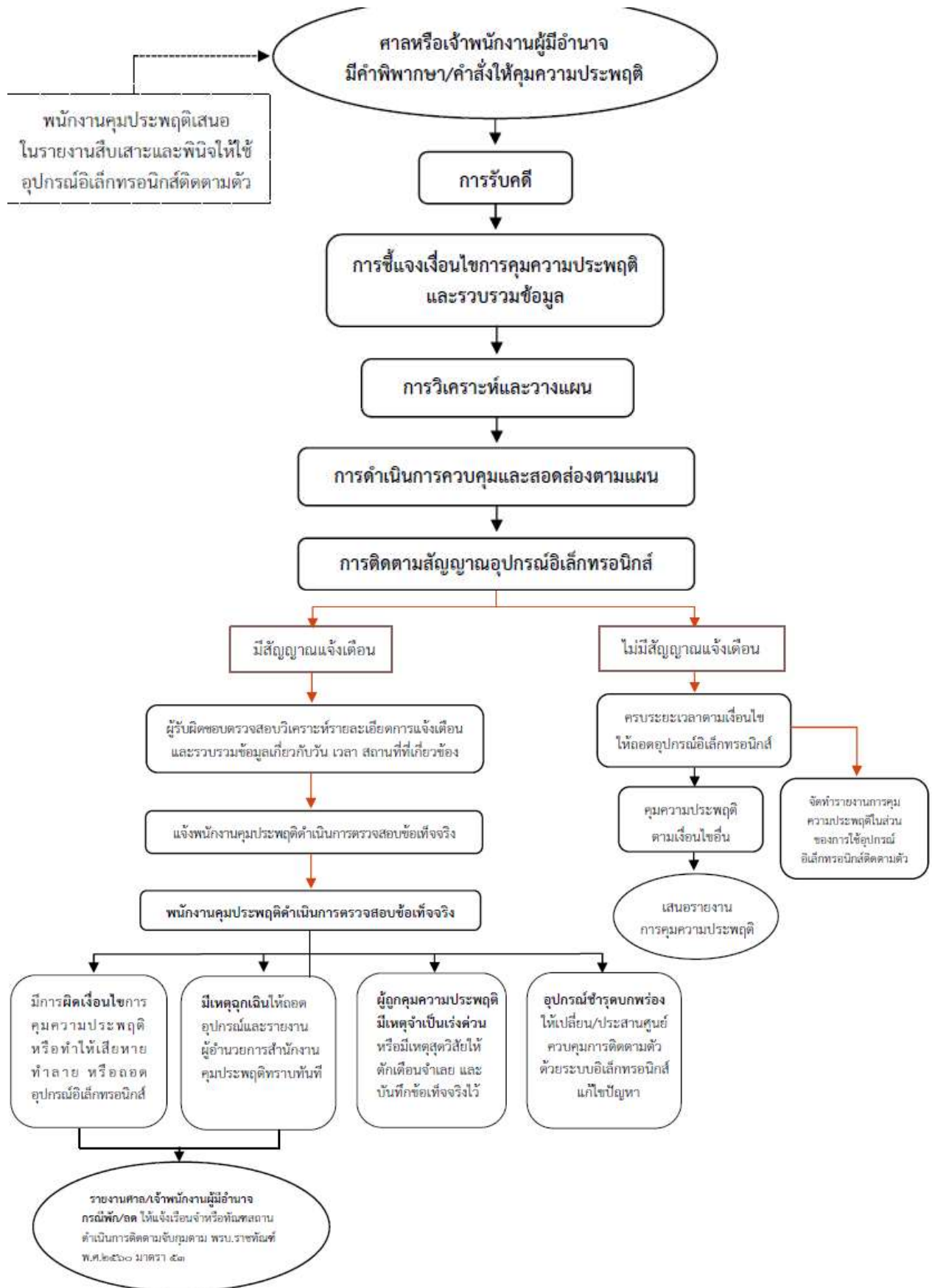
- ผู้ถูกคุมความประพฤติ จำนวน ๒๕๗ ราย ต้องติด EM เป็นระยะเวลา ๗ วัน
- ผู้ถูกคุมความประพฤติ จำนวน ๑,๔๔๔ ราย ต้องติด EM เป็นระยะเวลา ๑๕ วัน
- ผู้ถูกคุมความประพฤติ จำนวน ๕๐๒ ราย ต้องติด EM เป็นระยะเวลา ๑ เดือน
- ผู้ถูกคุมความประพฤติ จำนวน ๑๐๐ ราย ต้องติด EM เป็นระยะเวลา ๒ เดือน
- ผู้ถูกคุมความประพฤติ จำนวน ๑๘๙ ราย ต้องติด EM เป็นระยะเวลา ๓ เดือน

หากจำแนกตามเงื่อนไขที่กำหนดแก่ผู้ถูกคุมความประพฤติที่ติดกำไล EM จะพบว่า

- ผู้ถูกคุมความประพฤติที่ติดกำไล EM ด้วยเงื่อนไขกำหนดเวลาเคอร์ฟิว มีจำนวน ๒,๒๔๘ ราย
- ผู้ถูกคุมความประพฤติที่ติดกำไล EM ด้วยเงื่อนไขจำกัดบริเวณ/ห้ามเข้า-ออก มีจำนวน ๙๘ ราย
- ผู้ถูกคุมความประพฤติที่ติดกำไล EM ด้วยเงื่อนไขจำกัดความเร็วในการขับรถ มีจำนวน ๑๔๓ ราย
- ผู้ถูกคุมความประพฤติที่ติดกำไล EM โดยไม่ได้กำหนดเงื่อนไข มีจำนวน ๑๐๘ ราย

และผลข้อมูลสถิติการกระทำผิดเงื่อนไขของผู้ถูกคุมความประพฤติที่ติดกำไล EM มีจำนวนการกระทำผิดเงื่อนไขจำนวน ๙ ราย ในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ และจำนวน ๑ รายในปี ค.ศ. ๒๐๑๙

ผังกระบวนการการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในงานคุมประพฤติ

ผลการประเมินประสิทธิภาพอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับผู้ถูกคุมความประพฤติ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๙

กรมคุมประพฤติ ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย (Sample Size) จำนวน ๒๑๑ คดี โดยร้อยละ ๕๑ เป็นคดีฐานความผิดเกี่ยวกับการจรจร และร้อยละ ๑๖ เป็นคดีฐานความผิดเกี่ยวกับการใช้สารเสพติด ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

ด้านผลกระทบต่อการใช้ชีวิต

- ร้อยละ ๕๒ ของกลุ่มเป้าหมาย รู้สึกว่าการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว ไม่เป็นอุปสรรค ในการดำรงชีวิตประจำวัน

- ร้อยละ ๓๓ ของกลุ่มเป้าหมาย รู้สึกว่าการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว เป็นอุปสรรค ในการดำรงชีวิตประจำวัน โดยได้ให้เหตุผลดังต่อไปนี้ การสิ้นเดือนของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวบ่อยครั้งเกินไป รู้สึกเป็นการรบกวน รบกวนการนอน และส่งผลกระทบต่อการทำงาน

ด้านความรู้สึกต่อการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว

- ร้อยละ ๖๖ ของกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้สึกเชิงบวกต่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว โดยได้ให้เหตุผลว่า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว เป็นเครื่องเตือนใจในการป้องกันการกระทำผิดและการเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- ร้อยละ ๘ ของกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้สึกในแง่ลบต่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวโดยได้ให้เหตุผลดังต่อไปนี้ การสิ้นเดือนของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวบ่อยครั้งเกินไป และรู้สึกอายและมีปมด้อย

ผลการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว แสดงให้เห็นว่า ผู้กระทำความผิดบางราย สามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการคิดและพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น และเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว และสร้างความปลอดภัยให้แก่สังคม

ประเด็นปัญหาความท้าทายในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว

- อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวอาจไม่ตอบโจทย์กับมาตรการลงโทษระดับกลาง เนื่องด้วยศาลกำหนดมาตรการฯ โดยไม่ได้สั่งให้ดำเนินการสืบเสาะข้อเท็จจริง (Pre-Sentence Investigation) และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว ถูกนำไปใช้กับคดีฐานความผิดที่ไม่ร้ายแรง เช่น ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. จราจร ความผิดเกี่ยวกับการใช้สารเสพติด เป็นต้น

- อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวอาจไม่ตอบโจทย์กับมาตรการทางเลือกแทนการจำคุก เนื่องจากมีการใช้กับผู้กระทำผิดที่ได้รับการพักการลงโทษ เพียงจำนวน ๒๗ ราย

- ข้อจำกัดด้านงบประมาณ

๔.๓ การจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัยในประเทศออสเตรเลีย : การสร้างความเปลี่ยนแปลงและการประเมินผลการใช้ (Home detention in South Australia: Implementing change and evaluating outcomes)

วิทยากร Ryan Harber ผู้อำนวยการกองการแก้ไขชุมชนและผู้เชี่ยวชาญงานราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์ ออสเตรเลียได้ และ Jesse Cale รองศาสตราจารย์อาชญาวิทยา คณะวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย นิวเซาท์เวลส์

รัฐบาลออสเตรเลียได้ประสบกับปัญหาจำนวนนักโทษในเรือนจำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลให้ในปี ค.ศ. ๒๐๑๖ รัฐบาลออสเตรเลียได้ ดำเนินการปฏิรูปและพัฒนาการใช้มาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย โดยได้มีการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ให้นักโทษในเรือนจำสามารถพ้นโทษก่อนกำหนด ดังนี้ Corrective Services Act ๑๙๘๒ ให้อำนาจกรมราชทัณฑ์สามารถเข้ามาตราการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย (Home Detention) กับผู้กระทำความผิดที่ถูกศาลตัดสินจำคุกได้ และ Criminal Law Act ๑๙๘๘ ให้อำนาจศาลในการ ใช้มาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย (Home Detention) แทนการตัดสินจำคุกได้

กรมราชทัณฑ์ รัฐบาลออสเตรเลียได้ ดำเนินการดูแลมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย (Home Detention) สำหรับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ มาตั้งแต่ ปี ค.ศ. ๑๙๘๖ เดิมก่อนมีการปฏิรูปนักโทษต้องรับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของโทษและเหลือระยะเวลารับโทษน้อยกว่า ๑๒ เดือน จึงจะมีคุณสมบัติเข้ารับการพิจารณาใช้มาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย (Home Detention) ต่อมาเมื่อมีการปฏิรูปฯ กฎหมายใหม่ได้ยกเลิกเกณฑ์ดังกล่าวทั้งหมดและกำหนดให้นักโทษสามารถถูกปล่อยตัวด้วยมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย (Home Detention) และสามารถกำหนดมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย (Home Detention) เป็นระยะเวลาสั้นกว่าเดิมได้ แต่ผู้กระทำความผิดฐานความผิดซ้ำผู้อื่นฐานความผิดเกี่ยวกับเพศ ฐานความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย และผู้กระทำความผิดที่ศาลลงโทษด้วยการจำคุกโดยไม่ได้กำหนดระยะเวลาการจำคุกไว้ (Indeterminate sentence) ไม่มีสิทธิได้รับมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย (Home Detention) และเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ค.ศ. ๒๐๑๖ ศาลมีอำนาจในการพิจารณาเลือก ใช้มาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย (Home Detention) แทนการตัดสินจำคุกได้ โดยพิจารณาเงื่อนไขต่างๆ ประกอบความเหมาะสม

ผู้กระทำความผิดที่ศาลจะสั่งใช้มาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย (Home Detention) ได้แก่ ผู้กระทำความผิดที่ถูกปล่อยตัวด้วยเงื่อนไขมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย (Home Detention) ผู้กระทำความผิดพิเศษหญิงที่ได้รับการพักการลงโทษ และผู้ต้องหาที่ได้รับการประกันตัวและถูกกำหนดให้ถูกสอดส่อง และผู้กระทำความผิดที่ถูกจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย (Home Detention) จะได้รับการสนับสนุน ดังต่อไปนี้ การหาที่อยู่อาศัย การบำบัดรักษาอาการทางจิต การบำบัดเลิกสารเสพติดและแอลกอฮอล์ การช่วยหางาน การให้การศึกษา การฝึกอาชีพ ทักษะการใช้ชีวิต การปรึกษาด้านการเงิน การปรึกษาเลิกการพนัน และกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว และสังคม

ในการนี้ ศูนย์วิจัยนโยบายสังคม มหาวิทยาลัย นิวเซาท์เวลส์ ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการประเมินผลแบบระยะยาว (longitudinal evaluation) เป็นระยะเวลาสองปี เพื่อประเมินผลการนำมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย

กลุ่มเป้าหมายผู้กระทำผิดที่ถูกปล่อยตัวด้วยเงื่อนไขมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย (Release Ordered Home Detention)

ศูนย์วิจัยนโยบายสังคมฯ ได้เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษและถูกปล่อยตัวด้วยมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย Release Ordered Home Detention ทุกรายในรัฐออสเตรเลียใต้ ระหว่างเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๒๐๑๔ ถึงเดือนกรกฎาคม ค.ศ. ๒๐๑๗ และดำเนินการติดตามถึงเดือนตุลาคม ค.ศ. ๒๐๑๘ มีจำนวนทั้งหมด ๙๐๖ ราย โดยจำแนกเป็นฐานความผิดเกี่ยวกับสารเสพติดคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๖ ฐานความผิดเกี่ยวกับการจราจร ร้อยละ ๑๘.๗ ฐานความผิดเกี่ยวกับการลักขโมย ร้อยละ ๑๕.๗ ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกง ร้อยละ ๑๒.๕ ฐานความผิดเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรง ร้อยละ ๑๒ ฐานความผิดทำให้เสียทรัพย์ ร้อยละ ๙.๕ ผลการค้นพบ ปรากฏดังต่อไปนี้

- ร้อยละ ๑๖.๓ ของนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ และถูกปล่อยตัวด้วยมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย Release Ordered Home Detention (N=๙๐๖) กระทำผิดเงื่อนไขระหว่างระยะเวลาการดำเนินการมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย

- ร้อยละ ๑๗.๔ ของนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ และถูกปล่อยตัวด้วยมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย Release Ordered Home Detention (N=๙๐๖) ต้องโทษกลับเข้าสู่เรือนจำภายหลังการผ่านมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย Release Ordered Home Detention

กลุ่มเป้าหมายผู้กระทำผิดศาลสั่งมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัยแทนการลงโทษจำคุก (Court Ordered Home Detention)

ศูนย์วิจัยนโยบายสังคมฯ ได้เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายผู้กระทำผิดศาลสั่งมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัยแทนการลงโทษจำคุก ระหว่างเดือนกันยายน ค.ศ. ๒๐๑๖ ถึงเดือนตุลาคม ค.ศ. ๒๐๑๘ มีจำนวนทั้งหมด ๓๑๒ ราย โดยจำแนกเป็นฐานความผิดเกี่ยวกับการจราจร ร้อยละ ๓๗.๕ ฐานความผิดเกี่ยวกับการลักขโมย ร้อยละ ๘ ฐานความผิดทำให้เสียทรัพย์ ร้อยละ ๖.๔ ฐานความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกง ร้อยละ ๓.๘ ฐานความผิดเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรง ร้อยละ ๓.๒ และฐานความผิดเกี่ยวกับสารเสพติดคิดเป็นร้อยละ ๒.๒ ผลการค้นพบ ปรากฏดังต่อไปนี้

- ร้อยละ ๑๒.๘ ของผู้กระทำผิดศาลสั่งมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัยแทนการลงโทษจำคุก (N=๓๑๒) กระทำผิดเงื่อนไขระหว่างระยะเวลาการดำเนินการมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย

- ร้อยละ ๑๑.๙ ของผู้กระทำผิดศาลสั่งมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัยแทนการลงโทษจำคุก (N=๓๑๒) ต้องโทษกลับเข้าสู่เรือนจำภายหลังการผ่านมาตรการการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย

๕. การบรรยาย เรื่อง การรักษาความสมดุลระหว่างการคุมประพฤติ ความคิดเห็นของประชาชน และการเมือง (Balancing Probation, Public Opinion and Politics)

เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.

วิทยากร : Michael Spurr อดีตผู้บริหารงานราชทัณฑ์และงานคุมประพฤติ ประเทศอังกฤษ (Former Chief Executive HM Prison and Probation Service)

คุณ Michael Spurr ได้เล่าถึงถึงประสบการณ์ ความท้าทายที่เขาเผชิญกับการดำเนินการปฏิรูปงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และการนำความสนับสนุนทางการเมืองมาช่วยดำเนินการลดการกระทำผิดซ้ำ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ รัฐบาลอังกฤษ ได้ดำเนินการปฏิรูปงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในกระบวนการงานคุมประพฤติครั้งใหญ่ รายละเอียดปรากฏตามแผนภาพ

การปฏิรูปดังกล่าวทำให้จำนวนผู้ได้รับการพักการลงโทษและถูกควบคุมสอดส่องมีจำนวนเพิ่มถึง ๔๐,๐๐๐ คน และรัฐได้ดำเนินการจัดตั้งหน่วยงานคุมประพฤติแห่งชาติ (National Probation Service) เพื่อดูแลแก้ไขผู้กระทำผิดที่มีความเสี่ยงระดับสูง และใช้บริการหน่วยงานภายนอกเอกชน ในการแก้ไขผู้กระทำผิดที่มีความเสี่ยงระดับปานกลางและระดับต่ำ โดยมีจำนวนกว่า ๒๑ แห่งทั่วประเทศ แต่ผลลัพธ์กลับไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง จำนวนผู้กระทำผิดฐานการกระทำผิดร้ายแรงซึ่งอยู่ในระหว่างการพักการลงโทษมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เช่นเดียวกับจำนวนผู้กระทำผิดที่ได้รับการพักการลงโทษและทำผิดเงื่อนไขต้องกลับเข้าไปอยู่ในเรือนจำ และเมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. ๒๐๑๙ หัวหน้าผู้ตรวจการคุมประพฤติ (the Chief Inspector of Probation) ได้ออกมายอมรับว่าการปฏิรูปดังกล่าวมีข้อบกพร่องและไม่ประสบความสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมาย ทำให้ความเชื่อมั่นของผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมและภาคประชาชนลดลง รัฐบาลจึงจะยกเลิกสัญญากับหน่วยงานภายนอกเอกชนในการแก้ไขผู้กระทำผิดเร็วกว่ากำหนดถึง ๑๔ เดือนและจะมอบหมายให้หน่วยงานคุมประพฤติแห่งชาติ (National Probation Service) ดูแลผู้กระทำผิดทั้งหมดแทน บทเรียนสำคัญที่ได้จากการดำเนินการปฏิรูป คือ การได้รับการสนับสนุนทางการเมืองในการปฏิรูปงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ก่อให้เกิดความสนใจของสื่อมวลชนและความคาดหวังในระดับที่สูงของภาคประชาชนต่อผลลัพธ์การดำเนินการดังกล่าว Michael Spurr ได้ให้แง่คิดและข้อสังเกตในสร้างความเชื่อมั่นของสังคมต่อการดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ดังนี้

๑. บริหารจัดการกับความคาดหวัง (Manage Expectation) การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดและลดการกระทำผิดซ้ำนั้น เป็นงานที่ยากและมีรายละเอียดซับซ้อน เราไม่ควรขายความคาดหวังประสิทธิผลของงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดแก่ภาคประชาชน เราต้องพิจารณาว่านอกเหนือจากปัจจัยภายในหน่วยงาน เช่น นโยบาย กระบวนการ ทรัพยากรสนับสนุน ความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่แล้ว ปัจจัยภายนอกทางสังคม เช่น ความคาดหวังของสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ สภาพความเป็นอยู่ของผู้กระทำผิด ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเช่นกัน อีกทั้งเป็นปัจจัยที่สามารถควบคุมได้ ดังนั้น เราต้องตั้งความคาดหวังต่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดบนหลักการแห่งความเป็นจริง และพยายามรักษาความสมดุลระหว่างความหวังและผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งคอยรายงานข้อมูลผลการแก้ไขฟื้นฟูต่อภาคประชาชนอยู่เสมอ

๒. สร้าง/รักษาทัศนคติที่ดีต่องานการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดกับภาคประชาชนและนักการเมือง (Maintain Perspective) โดยการสร้างผลงานที่มีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อรัฐและสังคมในวงกว้างและชัดเจน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ควรรับเอานโยบายของรัฐบาลมาปฏิบัติงาน และในขณะเดียวกันก็นำเสนอแนวคิด หลักการ เจตนารมณ์ ทิศทางการพัฒนาของงานแก้ไขฟื้นฟูให้แกรัฐและประชาชนอยู่เสมอ

๓. พิสูจน์ให้รัฐและภาคประชาชนเห็นว่างบประมาณที่ใช้ไปกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดมีความคุ้มค่า (Money Matter) เพื่อจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณในปีถัดไป โดยการให้บริการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดอย่างมีประสิทธิภาพ ยึดผู้กระทำผิดเป็นจุดศูนย์กลาง เน้นกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม กำหนดเงื่อนไขเพื่อเป็นการควบคุมพฤติกรรม/ลดโอกาสในการกระทำผิด และให้การสนับสนุนตามความจำเป็น

Making A Difference

- ▶ Effective Practice
- ▶ Person Centred
- ▶ Rehabilitative Focus
- ▶ Practical Support

'Preventing Victims By Changing Lives'

๖. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop Session) เวลา ๑.๐๐ – ๑๒.๓๐ น.

๖.๑ การปฏิรูปมาตรการการพักการลงโทษของประเทศออสเตรเลีย

วิทยากร Lorana Bartels ศาสตราจารย์ และประธานหลักสูตรอาชญาวิทยา ประจำมหาวิทยาลัย Australian National University, Robin Fitzgerald อาจารย์และหัวหน้าสาขาอาชญาวิทยา ประจำมหาวิทยาลัย University of Queensland และ Arie Freiberg ศาสตราจารย์กิตติคุณด้านกฎหมาย ประจำมหาวิทยาลัย Monash University

ข้อมูลสถิติการพักการลงโทษในประเทศออสเตรเลีย เดือนมีนาคม ปีค.ศ. ๒๐๑๙ มีผู้ได้รับการพักการลงโทษ จำนวน ๑๗๐,๕๐๕ ราย การพักการลงโทษเป็นมาตรการที่มีความสำคัญในการช่วยแก้ปัญหาหนักโทษล้นคอก แต่ภาคประชาชนส่วนใหญ่ไม่มั่นใจในมาตรการการพักการลงโทษ ด้วยเหตุผลว่าผู้กระทำผิดไม่สมควรได้รับความเมตตา และเป็นห่วงความปลอดภัยของตนเองที่จะต้องมาอยู่ร่วมกับผู้กระทำผิด และไม่เชื่อมั่นว่ามาตรการการพักการลงโทษจะสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำผิดได้ จากการเก็บข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการการพักการลงโทษโดยการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ของประชาชน จำนวน ๑,๒๐๐ รายพบว่า ร้อยละ ๔๖ มีความเห็นว่าผู้กระทำผิดควรได้รับโทษช่วงระยะสุดท้ายในชุมชน ภายใต้กระบวนการควบคุมและสอดส่อง แต่อีกร้อยละ ๓๖ มีความเห็นไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นดังกล่าว และร้อยละ ๑๘ มีความเห็นว่าสังคมและชุมชนต้องช่วยกันให้ออกาสผู้กระทำผิดและสนับสนุนให้เขากลับมามีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างปกติสุข ความคิดเห็นดังกล่าวส่งผลให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการปฏิรูปมาตรการการพักการลงโทษ วิทยากรได้ทำการวิเคราะห์การปฏิรูปดังกล่าวแล้วพบว่า มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของสังคมมาเป็นอันดับหนึ่ง กระบวนการพักการลงโทษจะคำนึงถึงข้อนี้เป็นอันดับแรกในการพิจารณามาตรการการพักการลงโทษแก่นักโทษ โดยเฉพาะนักโทษที่ทำฐานความผิดเกี่ยวกับเพศและความรุนแรงจะถูกพิจารณาไตร่ตรองเป็นพิเศษอย่างละเอียด

๒. ความเห็นของคณะกรรมการพักการลงโทษ สามารถถูกตรวจสอบและพิจารณาอีกครั้ง โดยคณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นพิเศษ ในกรณีนักโทษที่กระทำผิดร้ายแรงและเป็นที่น่าสนใจของสังคม

๓. ให้ความสำคัญกับสิทธิของผู้เสียหายมากยิ่งขึ้น ดังเห็นได้จากหากนักโทษจะได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ ผู้เสียหายหรือเหยื่อ สามารถให้คำแถลงการณ์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประกอบการพิจารณามาตรการการพักการลงโทษ และหากผู้กระทำผิดฐานความผิดฆ่าผู้อื่นไม่บอกเจ้าหน้าที่สอบสวนว่าขึ้นส่วนหรือศพของเหยื่ออยู่ที่ไหน ก็จะไม่มีความสมบูรณ์ของการพิจารณาพักการลงโทษ

๔. ผู้ได้รับการพักการลงโทษมีพฤติกรรมสุ่มเสี่ยงกระทบต่อความปลอดภัยของสังคมหรือชุมชน แม้ว่าการกระทำนั้นจะไม่ได้เป็นการฝ่าฝืนเงื่อนไขก็ตาม เจ้าหน้าที่สามารถยกเลิกการพักการลงโทษได้

๕. ปฏิเสธการพักการลงโทษแก่ผู้กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย เว้นแต่ผู้กระทำผิดจะพิสูจน์ได้ว่าจะไม่ไปยุ่งเกี่ยวช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมการก่อการร้าย

๖. เจ้าหน้าที่คุมประพฤติมีอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนในการบริหารจัดการพฤติกรรมของผู้กระทำผิดในการกระทำผิดเงื่อนไขการพักการลงโทษในลักษณะไม่ร้ายแรง แต่หากมีการฝ่าฝืนเงื่อนไขการพักการลงโทษร้ายแรงจะต้องทำรายงานเสนอแก่คณะกรรมการพักการลงโทษ

วิทยากรให้ความเห็นว่าผลของการปฏิรูปมาตรการการพักการลงโทษยังไม่เห็นภาพอย่างชัดเจนนัก แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะทำให้ปริมาณงานมีความเพิ่มมากขึ้นและต้องพัฒนาฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพิ่มมากขึ้น และต้องมีการขยายหน่วยงานในการดูแลผู้กระทำผิดเพิ่มมากขึ้น และการปฏิรูปดังกล่าวเป็นการเพิ่มคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการพักการลงโทษ ส่งผลให้นักโทษจะได้รับการพักการลงโทษมีจำนวนน้อยลงและจำนวนนักโทษในเรือนจำจะเพิ่มมากขึ้น และท้ายที่สุดท้ายการพักการลงโทษจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อกำหนดมาตรการการควบคุมสอดส่องเข้าไปด้วย

๖.๒ การดำเนินการออกกฎหมายใหม่การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนของรัฐ New South Wales

วิทยากร Alexandra Young ผู้อำนวยการหน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด รัฐ New South Wales

จุดประสงค์ของการปฏิรูปออกกฎหมายใหม่ คือ สร้างความปลอดภัยของสังคมด้วยการลดการกระทำผิดซ้ำ โดยรัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายที่จะลดอัตราการกระทำผิดซ้ำลง ร้อยละ ๕ ก่อนปี ค.ศ. ๒๐๑๙ และลดการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัวลงร้อยละ ๒๕ ภายในปี ๒๐๒๑ โดยมุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการควบคุมและสอดส่องและการพิจารณากำหนดใช้กับผู้กระทำผิดตามความเหมาะสม การกำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาการคุมประพฤติที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการกระทำผิด

รูปแบบมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน ประกอบด้วย

- การแก้ไขฟื้นฟูแบบเข้มข้น Intensive Correction Order (ICO)
- การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน Community Correction Order (CCO)
- การปล่อยตัวโดยการกำหนดเงื่อนไข Conditional Release Order (CRO)

โดยแต่ละมาตรการมีการกำหนดเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

Additional condition	ICO	CCO	CRO
Supervision – can be suspended	Mandatory	✓	✓
Home detention	✓	X	X
Electronic monitoring	✓	X	X
Curfew	✓	✓	X
Community Service Work	✓	✓	X
Program / treatment	✓	✓	✓
AOD abstention	✓	✓	✓
Non-association	✓	✓	✓
Place restriction	✓	✓	✓

กรอบระยะเวลาการปฏิรูป

- การปฏิรูปเริ่มเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ค.ศ. ๒๐๑๗ โดยรัฐบาล New South Wales ได้ประกาศว่าจะเปลี่ยนแปลงกฎหมายเกี่ยวกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน

- หลังจากนั้นระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน ๒๐๑๗ ได้มีการดำเนินการร่างกฎหมายปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๐๑๗ สภาได้เห็นชอบกฎหมายดังกล่าว

- วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๐๑๘ กฎหมายการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนฉบับใหม่เริ่มมีผลบังคับใช้

ช่วงระยะเวลาการปฏิรูป รัฐบาล New South Wales ได้ดำเนินการปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความเห็นต่อร่างกฎหมาย ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ ดำเนินการเฝ้าติดตามและประเมินผลการทดลองใช้กฎหมายดังกล่าว พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรมแห่งการเปลี่ยนแปลงควบคู่กันไป และที่สำคัญรัฐบาลได้พยายามบริหารความคาดหวังและสร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ศาล ตำรวจ นักวิชาการ นักกฎหมาย ประชาชนทั่วไป

เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ผู้เสียหาย และหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นไปที่การสร้างความสำเร็จถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย เหตุจำเป็นในการต้องมีการปฏิรูป กระบวนการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนมีลักษณะอย่างไร และนำแนวคิดหลักฐานเชิงประจักษ์มาใช้กับกระบวนการควบคุมและสอดส่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นกับสังคม ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวใช้งบประมาณ ๙๐ ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย ผลหลังจากการปฏิรูปกฎหมาย ปรากฏว่า จำนวนผู้ถูกคุมความประพฤติที่มีความเสี่ยงสูงได้รับมาตรการการควบคุมและสอดส่องมากขึ้น และจำนวนผู้กระทำผิดได้รับมาตรการการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนเพิ่มมากขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเวลาก่อนการปฏิรูป

Right offender

Right order

Right conditions

Right time

๖.๓ การนำเสนอการทำงานบริการสังคมอย่างยุติธรรมเหมาะสมของประเทศโรมาเนีย

วิทยากร Marian Badea ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะสังคมวิทยาและสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัย University of Bucharest และ Ramona-Lăcrămioara Bălăită พนักงานคุมประพฤติ

ข้อมูลสถิติปี ค.ศ. ๒๐๑๘ มากกว่าร้อยละ ๖๐ ของผู้ถูกคุมความประพฤติในประเทศโรมาเนีย ถูกกำหนดให้ต้องทำงานบริการสังคม การทำงานบริการสังคมถือเป็นมาตรการลงโทษรูปแบบหนึ่งซึ่งเริ่มใช้มาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๔ ซึ่งจะถูกใช้ควบคู่ไปกับมาตรการคุมประพฤติ การควบคุมและสอดส่อง หรือการกำหนดเงื่อนไขอื่น ๆ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ที่ได้รับการพิจารณาการลงโทษรอลงอาญา ผู้ที่ศาลสั่งให้ทำงานบริการสังคมแทนค่าปรับ ทั้งนี้ จำนวนผู้ถูกคุมความประพฤติของประเทศโรมาเนียเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา วิทยากรจึงได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาการทำงานบริการสังคมอย่างยุติธรรมเหมาะสมของประเทศโรมาเนีย

แนวทางการพัฒนาการทำงานบริการสังคมอย่างยุติธรรมเหมาะสมของประเทศโรมาเนีย

- ให้ความสำคัญและนำความคิดเห็นของภาคประชาชนมาพัฒนาการทำงานบริการสังคม
- จัดกิจกรรมการทำงานบริการสังคมที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้กระทำผิดสำนึก เห็นผลกระทบของพฤติกรรมกระทำผิด และส่งเสริมสนับสนุนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการปรับตัวกลับเข้าสู่สังคมได้
- พัฒนางานบริการสังคมให้มีความหลากหลาย เช่น งานกิจกรรมสาธารณประโยชน์ช่วยผู้ด้อยโอกาส ช่วยเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาส และช่วยผู้สูงอายุ กิจกรรมอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในวงกว้าง
- การทำงานบริการสังคม ควรจัดควบคู่ไปกับมาตรการอื่นๆ เพื่อช่วยผู้กระทำผิดปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและปรับตัวเข้าสู่สังคมด้วย
- พนักงานคุมประพฤติต้องคอยควบคุมสอดส่องการทำงานบริการสังคมของผู้กระทำผิด โดยเน้นที่คุณภาพของงานบริการสังคม ไม่ใช่เน้นที่ระยะเวลาการทำงาน
- พัฒนางานบริการสังคมสำหรับผู้กระทำผิดหรือผู้ถูกคุมความประพฤติที่เป็นผู้หญิง
- พัฒนารูปแบบงานบริการสังคมที่เกี่ยวกับงานจราจรเพื่อสร้างจิตสำนึกถึงผลกระทบของการกระทำผิด มีจำนวนผู้ถูกคุมความประพฤติ ๒,๐๐๐ กว่าราย ต้องทำงานบริการสังคมเนื่องจากการกระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับการจราจรซึ่งตอนนี้ในประเทศโรมาเนียจัดให้คนกลุ่มนี้ทำงานบริการสังคมในโรงพยาบาล ห้องดับจิต และสุสาน

๗. การบรรยาย เรื่อง การสร้างความเชื่อมั่นของสังคมต่อการจัดการผู้กระทำผิดในชุมชน (Building Public Confident in Community Corrections)

เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๕.๐๐ น.

วิทยากร : Don Weatherburn เป็นศาสตราจารย์ประจำ ณ ศูนย์วิจัยสารเสพติดและแอลกอฮอล์แห่งชาติ และศาสตราจารย์วุฒิคุณ ณ มหาวิทยาลัยซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย

ศาสตราจารย์ Don Weatherburn เริ่มต้นการบรรยายด้วยข้อเท็จจริงที่ว่า เมื่อประชาชนนึกถึงงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่จะนึกถึงการกระทำความผิดซ้ำที่ร้ายแรงของผู้กระทำผิด ขณะอยู่ในระหว่างการคุมประพฤติ (โดยยกตัวอย่างกรณีของ Adrian Bayley) ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงแต่ถือว่ามีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนปริมาณที่ผู้กระทำผิดที่สามารถกลับตัวเป็นพลเมืองดีของสังคมได้ ทั้งนี้ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเราประชาสัมพันธ์งานคุมประพฤติ โดยการนำเสนอข้อมูลเป็นบทความอธิบายงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด อธิบายโปรแกรมที่เราใช้กับผู้กระทำผิด ทั้งในรูปแบบเอกสารหรือบทความบนเว็บไซต์ หรือหลายหน่วยงานนิยมนำเสนอภาพกิจกรรมการทำงานบริการสังคมของผู้ถูกคุมความประพฤติ ซึ่งถือว่าเป็นการนำเสนอที่ผิดประเด็น ทำให้ไม่ได้รับความสนใจจากภาคประชาชนเท่าที่ควร ศาสตราจารย์ Don Weatherburn ได้ให้ข้อสังเกตว่า ประชาชนบางส่วนไม่เชื่อว่าผู้กระทำผิดสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้ เนื่องจากหน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนไม่เคยรายงานประสิทธิผลหรือผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน ดังนั้น หน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน ควรทบทวนกลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้ และการเปิดเผยข้อมูลผลการปฏิบัติงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดแก่ภาคประชาชน พร้อมทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะในการสร้างความเชื่อมั่นของสังคมต่อการจัดการผู้กระทำผิดในชุมชน ดังนี้

๑. ประเมินผลประสิทธิภาพของโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ปัจจุบันเรามีโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดที่ใช้แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเป็นจำนวนมาก แต่เราไม่ได้ให้ความสำคัญกับประเมินผลประสิทธิภาพของโปรแกรมฯ เลย การประเมินผลประสิทธิภาพของโปรแกรมฯ จะช่วยให้เราได้ข้อมูลไปพัฒนาปรับปรุงจุดแข็งและจุดอ่อน โปรแกรมฯ ต่อไป และที่สำคัญเราสามารถนำข้อมูลประสิทธิผลของโปรแกรมในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนไปรายงานแก่ภาคประชาชน เช่น มีผู้กระทำผิดจำนวนเท่าใดที่ผ่านการคุมประพฤติด้วยดี มีผู้กระทำผิดจำนวนเท่าใดที่ไม่กลับมากระทำผิดซ้ำหลังการพ้นคุมความประพฤติ และมีผู้กระทำผิดจำนวนเท่าใดที่ทำความผิดเงื่อนไขและต้องเจอกับบทลงโทษหรือมาตรการอะไร ซึ่งการนำเสนอข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้ภาคประชาชนเห็นผลกระทบของงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดต่อสังคมได้อย่างชัดเจน ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลของงานคุมประพฤติของสหราชอาณาจักร ปรากฏตามแผนภาพ

	Jan-Mar 2018	Apr-Jun 2018	Jul-Sep 2018	Oct-Dec 2018	Jan-Mar 2019
Community Orders					
Run their full course	32%	36%	32%	36%	32%
Terminated early for:					
good progress	1%	1%	1%	0%	0%
failure to comply with requirements	17%	17%	17%	17%	17%
commission of offence	2%	2%	2%	2%	2%
other reasons	1%	1%	1%	1%	1%
Total number	48,768	48,071	47,714	46,464	47,021
Suspended Sentence Orders⁽¹⁾					
Run their full course	46%	47%	46%	47%	47%
Terminated early for:					
good progress	1%	1%	1%	1%	1%
failure to comply with requirements	17%	17%	17%	17%	17%
commission of offence	2%	2%	2%	2%	2%
other reasons	1%	1%	1%	1%	1%
Total number	12,728	12,491	12,361	12,228	12,111

๒. จัดสรรทรัพยากรในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ซึ่งรัฐบาลต้องเข้ามาช่วยประชาสัมพันธ์ในส่วนนี้ ต้องช่วยกันให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และกระบวนการของงานแก้ไขฟื้นฟูฯ ต้องปรับการรับรู้ของภาคประชาชนว่างานคุมประพฤติเป็นทั้งมาตรการการลงโทษและมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด โดยนำเสนอขั้นตอนการปฏิบัติงานของเรากับผู้กระทำผิด ตั้งแต่การประเมินความเสี่ยงของผู้กระทำผิด การกำหนดมาตรการเงื่อนไขให้ปฏิบัติตามไม่ว่าจะเป็นการกำหนดเคอร์ฟิว การใช้กำไล EM หรือการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย การดำเนินการติดตามและสอดส่องมาตรการหรือบทลงโทษที่ใช้กับผู้กระทำผิดเมื่อผิดเงื่อนไขหรือกลับไปกระทำผิดซ้ำ ลักษณะของโปรแกรมต่างๆ ที่ใช้ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดต้องเข้ารับ และที่สำคัญประสิทธิผลของเราในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด

๘. รายงานการศึกษาดูงาน ณ City Community Corrections Office

สำนักงานดูแลผู้กระทำผิดในชุมชน (Community Correction) สังกัดกรมราชทัณฑ์ (Corrective Service) กระทรวงสังคมและยุติธรรม (Department of Communities and Justice) นิวเซาท์เวลส์ ออสเตรเลีย มีบทบาทหน้าที่ดูแลแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน ควบคุมและสอดส่องผู้กระทำผิดที่ถูกศาลกำหนดมาตรการทางเลือกแทนการจำคุก และนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ พร้อมทั้งจัดโปรแกรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟู พฤติกรรม การศึกษา การฝึกอบรม การให้คำปรึกษา และกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้ผู้กระทำผิดปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและหยุดการกระทำผิดซ้ำ อีกทั้งยังมีหน้าที่สำคัญในการทำความเข้าใจและเสนอต่อศาล และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ในการกำหนดมาตรการลงโทษ และปล่อยตัวออกจากเรือนจำ ปัจจุบัน มีสำนักงานดูแลผู้กระทำผิดในชุมชนอยู่ จำนวน ๖๐ แห่ง สถานที่รับรายงานตัว ๗๐ แห่ง กระจายอยู่ทั่วประเทศ และมีเจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด จำนวนประมาณ ๑,๖๐๐ คน ดูแลแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน จำนวน ๒๐,๒๓๒ ราย (ข้อมูลปี ๒๕๖๒)

ข้อมูลสถิติการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๑

- ร้อยละ ๗๖ ของผู้กระทำผิดผ่านพ้นมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนไปด้วยดี ขณะที่ผู้กระทำผิดที่ทำความผิดเงื่อนไข ต้องทำความเข้าใจและเสนอต่อศาล และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการปล่อยตัวผู้กระทำผิดจากเรือนจำเพื่อพิจารณาบทลงโทษกำหนดมาตรการต่อไป

- สัดส่วนอัตราส่วนผู้กระทำผิด ๒๐ คน ต่อ เจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน ๑ คน สำหรับสำนักงานดูแลผู้กระทำผิดในชุมชนเขตเมือง (City Community Corrections Office) เป็นสำนักงานที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในรัฐนิวเซาท์เวลส์ มีเจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด จำนวนกว่า ๕๐ ราย ๒ ผู้เชี่ยวชาญด้านชนเผ่าพื้นเมืองอะบอริจิน ผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลผู้ทำผิดที่มีอาการทางจิต และนักจิตวิทยาอาวุโส โดยมีผู้กระทำผิดภายใต้การดูแลจำนวนประมาณ ๘๐๐-๑๐๐๐ คน

เจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด มีหน้าที่ในการทำรายงานเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิดเสนอต่อศาล ซึ่งรายงานจะประกอบด้วย รายงานสถานการณ์ปัจจุบันของผู้ทำผิด สภาพสุขภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ เหตุปัจจัยในการกระทำความผิด การตอบสนองและการให้ความร่วมมือในการที่จะแก้ไขพฤติกรรมตนเอง การประเมินความเสี่ยง แผนการควบคุมและสอดส่อง ข้อเสนอแนะในการกำหนดเงื่อนไข และข้อเสนอแนะในการทำงานบริการสังคม/หรือกำหนดมาตรการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย ในกรณีการการทำรายงานเกี่ยวกับนักโทษที่จะได้รับการพักการลงโทษ รายงานจะประกอบด้วย พฤติกรรมของผู้ทำผิดในเรือนจำ โปรแกรมหรือกิจกรรมที่ผู้กระทำผิดเข้าร่วมในระหว่างอยู่เรือนจำ การตอบสนองและการให้ความร่วมมือในการที่จะแก้ไขพฤติกรรมตนเอง แผนการแก้ไขฟื้นฟูภายหลังการได้รับการปล่อยตัว ผลการประเมินความเสี่ยงที่จะมีชุมชนและผู้เสียหาย ค่าแถลงการณ์ของผู้เสียหาย และมีหน้าที่ควบคุมและสอดส่องผู้กระทำผิด ภายหลังจากที่ศาลสั่ง พร้อมทั้งจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูให้แก่ผู้กระทำผิด

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด จะปฏิบัติงานตามคู่มือแนวทางการปฏิบัติงาน (Practice Guide for Intervention) โดยเริ่มต้นขึ้นตั้งแต่การสัมภาษณ์ผู้กระทำผิด โดยใช้เทคนิคการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม (Cognitive Behavior) การสัมภาษณ์เพื่อสร้างแรงจูงใจ (Motivational Interview) และโมเดลพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม Prosocial Model เพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงในการกระทำความผิด หลังจากนั้นจะวางแผนการควบคุมและสอดส่องตามหลักการความเสี่ยง ความจำเป็นของผู้กระทำผิด และความเหมาะสมของโปรแกรม (Risk Needs and Responsivity) เพื่อกำหนดโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดแต่ละราย เช่น โปรแกรม EQUIPS (Explore, Question, Understand, Investigate, Practice and Succeed) ใช้สำหรับ

ผู้กระทำผิดฐานความผิดทั่วไป ผู้กระทำผิดที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ผู้กระทำผิดที่ติดสารเสพติด และผู้กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงภายในครอบครัว ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน ได้ทำงานบูรณาการกับผู้ที่มีความสำคัญในชีวิตผู้กระทำผิด (Significant People) ดำรวจ และเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง โดยจะมีการประชุมทุกเดือน เพื่อช่วยควบคุม ติดตาม และรายงานพฤติกรรม การปฏิบัติตามเงื่อนไขของผู้กระทำผิด โดยเฉพาะผู้กระทำผิดที่มีความเสี่ยงสูงในคู่มือแนวทางการปฏิบัติงาน (Practice Guide for Intervention) ประกอบไปด้วยแนวคิดทฤษฎีในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด กฎระเบียบ กระบวนการปฏิบัติงาน กรอบระยะเวลาการปฏิบัติงาน โครงสร้างชุดคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้กระทำผิด แบบกิจกรรมต่างๆ รูปแบบการดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน มี ๓ รูปแบบ ดังนี้ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน ประกอบด้วย

- การแก้ไขฟื้นฟูแบบเข้มข้น Intensive Correction Order (ICO)
- การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน Community Correction Order (CCO)
- การปล่อยตัวโดยการกำหนดเงื่อนไข Conditional Release Order (CRO)

โดยแต่ละมาตรการมีการกำหนดเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

Additional condition	ICO	CCO	CRO
Supervision – can be suspended	Mandatory	✓	✓
Home detention	✓	✗	✗
Electronic monitoring	✓	✗	✗
Curfew	✓	✓	✗
Community Service Work	✓ <750 ชม.	✓ <500 ชม.	✗
Program / treatment	✓	✓	✓
AOD abstention	✓	✓	✓
Non-association	✓	✓	✓
Place restriction	✓	✓	✓

สำนักงานดูแลผู้กระทำผิดในชุมชนเขตเมือง (City Community Corrections Office) ได้ดำเนินการโครงการสำหรับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดที่มีอาการทางจิต ๒ อาการขึ้นไป และมีความเสี่ยงในระดับปานกลางและสูง (The Co-existing Disorder Project) โดยเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่หน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานดูแลสุขภาพจิตในท้องที่ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานบำบัดผู้ติดแอลกอฮอล์หรือสารเสพติด เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานจัดสรรที่อยู่อาศัย เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานไม่แสวงหากำไร หรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเจ้าหน้าที่กลุ่มนี้ จะคอยให้คำแนะนำ ปรึกษา และช่วยเหลือเจ้าหน้าที่แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน ในการดำเนินการวางแผนการแก้ไขควบคุมติดตามและสอดส่อง โปรแกรมที่ควรเข้าร่วม และการประเมินผล

สุดท้ายนี้ ผู้อำนวยการสำนักงานดูแลผู้กระทำผิดในชุมชนเขตเมือง (City Community Corrections Office) ได้นำเสนอนโยบายการปฏิบัติงานของสำนักงานฯ ดังนี้

- ดำเนินการประเมินความเสี่ยงผู้ทำผิดอย่างถูกต้องและแม่นยำ
- ดำเนินการมาตรการเด็ดขาดเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นหรือไม่สามารถจัดการความเสี่ยงได้
- ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
- จัดทำรายงานเสนอความเห็นต่อศาลด้วยข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- ดำเนินการสนับสนุนให้ผู้กระทำผิดปรับเปลี่ยนทัศนคติ
- ทำงานบนหลักทฤษฎีแนวคิดหลักฐานเชิงประจักษ์
- ปฏิบัติงานตามคู่มือแนวทางการปฏิบัติงาน (Practice Guide for Intervention)

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการคุมประพฤติของประเทศไทย

๑. การพัฒนาแนวทางการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว

อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเป็นมาตรการลงโทษระดับกลาง และการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในต่างประเทศจะใช้กับผู้กระทำผิดที่กระทำความผิดร้ายแรงและมีความเสี่ยงระดับปานกลางขึ้นไป เช่น ประเทศไต้หวัน ได้นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับเพศ และประเทศออสเตรเลีย ได้นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้กับผู้กระทำผิดที่มีความเสี่ยงสูง และนำมาตราการจำกัดให้อยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัย (Home Detention) และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการทำรายงานประเมินความเหมาะสมของผู้กระทำผิดในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้ แต่ในขณะเดียวกันในประเทศไทยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับผู้กระทำผิด โดยไม่ได้ผ่านกระบวนการสืบเสาะและพินิจ (Pre-Sentence Investigation) และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว ถูกนำไปใช้กับคดีฐานความผิดที่ไม่ร้ายแรง เช่น ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. จราจร ความผิดเกี่ยวกับการใช้สารเสพติด เป็นต้น ดังนั้น กรมคุมประพฤติ ควรศึกษาฐานความผิดที่เหมาะสมกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเป็นมาตรการลงโทษระดับกลาง ระยะเวลาการติดและการกำหนดเงื่อนไขที่เหมาะสม และควรให้มีแนวทางการจัดทำรายงานความเห็นประกอบการสืบเสาะและพินิจ เพื่อเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเป็นมาตรการการลงโทษระดับกลางต่อไป

๒. รูปแบบของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว

ปัจจุบัน หน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนในต่างประเทศ อาทิ ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร เกาหลีใต้ ไต้หวัน เป็นต้น ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว เป็นเงื่อนไขหนึ่งประกอบการคุมประพฤติ ซึ่งแต่ละประเทศมีการเลือกใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวจากบริษัทเอกชนที่แตกต่างกัน ตามความเหมาะสมของวัตถุประสงค์และงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ทั้งนี้ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวดังกล่าว มีลักษณะโครงสร้างพื้นฐานที่เหมือนกัน ดังต่อไปนี้

๑. ติดที่ข้อเท้าของผู้กระทำผิด

๒. ตัวเครื่องรองรับสัญญาณ Global Positioning System (GPS) และ Radio Frequency Identification (RFID) โดยสามารถเลือกใช้ระบบใดระบบหนึ่งหรือใช้ทั้งสองควบคู่กัน

๓. สายรัดมีความแข็งแรง ไม่สามารถถอดออกจากข้อเท้าของผู้กระทำผิดได้โดยไม่มีสัญญาณแจ้งเตือน และสายป้องกันการตัดโดยมีการเชื่อมต่อวงจรไฟเบอร์ออปติกและมีเหล็กอยู่ในสาย

๔. มีระบบสำรองสำหรับแจ้งเตือน

๕. มีแบตเตอรี่ขั้นต่ำ ๔๘ ชั่วโมง

๖. มีระบบ Smart Phone Application สำหรับผู้กระทำความผิดและพนักงานคุมประพฤติ

ทั้งนี้ กรมคุมประพฤติควรพิจารณาลักษณะโครงสร้างพื้นฐานของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวดังกล่าว ในการจัดหาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวครั้งต่อไป

๓. การพัฒนาโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และการประเมินประสิทธิผล

การคุมประพฤติผู้กระทำผิดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพียงมาตรการเดียว ไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการกระทำผิดของผู้ถูกคุมความประพฤติ ศาสตราจารย์ Faye Taxman ศาสตราจารย์ด้านอาชญาวิทยา มหาวิทยาลัย George Mason University สหรัฐอเมริกา ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า พนักงานคุมประพฤติ ควรจัดให้ผู้ถูกคุมความประพฤติเข้ารับโปรแกรม/กิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนความคิดทัศนคติและพฤติกรรมการกระทำผิด รวมไปถึงการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด โดยพิจารณาความเหมาะสมของโปรแกรม/กิจกรรมต่อฐานความผิด จำนวนปริมาณของโปรแกรม/กิจกรรม ความถี่ในการเข้ารับว่าเพียงพอกับการที่จะแก้ไขฟื้นฟูและปรับเปลี่ยนผู้กระทำผิดหรือไม่ ดังนั้น กรมคุมประพฤติ ควรพัฒนาโปรแกรม/กิจกรรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดอยู่เสมอ เพื่อรองรับผู้กระทำผิดที่มีความหลากหลายหรือมีความต้องการพิเศษ เช่น ผู้มีอาการทางจิตขั้นรุนแรงจากการใช้สารเสพติด ผู้กระทำผิดที่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง เป็นต้น และพนักงานคุมประพฤติ ควรพิจารณากำหนดใช้โปรแกรม/กิจกรรมที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้กระทำผิด และท้ายที่สุดกรมคุมประพฤติ ควรประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมและกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาโปรแกรมต่อไป เนื่องจากบริบททางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ลักษณะของการกระทำผิดมีแนวโน้มที่จะซับซ้อนและรุนแรงเพิ่มขึ้นในอนาคต

๔. การสร้างความเชื่อมั่นกับภาคประชาชน

กรมคุมประพฤติควรประชาสัมพันธ์เชิงรุกกับภาคประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถึงเจตนารมณ์ของงานคุมประพฤติ กระบวนงานต่าง ๆ ของงานคุมประพฤติว่ามีผลกระทบต่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้กระทำผิดอย่างไร ภาครัฐและภาคประชาชนได้ประโยชน์อย่างไรจากงานคุมประพฤติ และที่สำคัญควรเปิดเผยข้อมูลผลการปฏิบัติงานในแต่ละปี เช่น ข้อมูลผู้กระทำผิดจำนวนเท่าใดที่ผ่านการคุมประพฤติด้วยดี ข้อมูลผู้กระทำผิดจำนวนเท่าใดที่กระทำผิดเงื่อนไข ข้อมูลผู้กระทำผิดจำนวนเท่าใดที่ไม่กลับมากระทำผิดซ้ำภายหลังการพ้นคุมความประพฤติ และหากมีการทำผิดเงื่อนไขเกิดขึ้น กรมคุมประพฤติ มีมาตรการและบทลงโทษต่อผู้กระทำผิดอย่างไร รายงานประสิทธิผลของโปรแกรม/กิจกรรมที่กรมคุมประพฤติ จัดให้ผู้กระทำผิดว่าสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำผิดได้อย่างไร ทั้งนี้อาจนำเสนอในรูปแบบสื่อวิดิทัศน์ หรือสร้างเรื่องราวจากคดีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ (Successful Case Story) ซึ่งการนำเสนอข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้ภาคประชาชนเห็นผลกระทบของงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดต่อสังคมได้อย่างชัดเจน

๕. การพัฒนางานคุมประพฤติด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ (Implementing Evidence-based Practice)

ศาสตราจารย์ Faye Taxman ให้ข้อสังเกตว่า ปัจจุบัน ได้มีการคิดค้นทฤษฎี หลักวิชาการ แนวปฏิบัติ งานวิจัย เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานคุมประพฤติ เป็นจำนวนมาก แต่ปัญหาอุปสรรคสำคัญอยู่ที่ การนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากข้อกฎหมาย นโยบาย และบริบทอื่น ๆ ที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศ ด้วยเหตุนี้ กรมคุมประพฤติ จึงควรมีหน่วยงานภายในหรือคณะทำงานดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและระบบงานคุมประพฤติของต่างประเทศ เพื่อปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับงานคุมประพฤติของไทย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ในงานคุมประพฤติ เสนอผู้บริหารกรมคุมประพฤติเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป และดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานคุมประพฤติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๖. การมีบทบาทเชิงรุกในเวทีคุมประพฤตินานาชาติ

การประชุมคุมประพฤติกโลกด้านการคุมประพฤติ จะจัดขึ้นในทุก ๆ ๒ ปี โดยเป็นเวทีให้ผู้ปฏิบัติงานคุมประพฤติ ได้แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แนวคิด แนวปฏิบัติ กลยุทธ์ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน รวมถึงการสร้างเครือข่ายกับเจ้าหน้าที่ฯ จากประเทศต่าง ๆ และการประชุมฯ ครั้งต่อไป จะถูกจัดขึ้นในปี ค.ศ. ๒๐๒๑ โดยหน่วยงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนประเทศแคนาดาเป็นเจ้าภาพในการจัดงาน ทั้งนี้ กรมคุมประพฤติควรส่งบุคลากรเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว เพื่อนำเสนอผลงานวิชาการและผลการปฏิบัติงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง และควรเตรียมความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมโลกด้านการคุมประพฤติในอนาคต

ภาคผนวก

ลิงค์สำหรับดาวน์โหลดเอกสารประกอบการประชุม

<http://bit.ly/๒N๕๐Gmi>

QR Code สำหรับดาวน์โหลดเอกสารประกอบการประชุม

